Dosarul nr. 2-161/24;
2-24021898-24-2-26022024

HOTĂRÎRE
În numele Legii

15 august 2025
or.Criuleni

Judecătoria Criuleni, sediul central
Instanța în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător Arapu-Buţco Alina
Grefier Nichitin Oxana
Cu participarea părților:
Reprezentantului reclamantei, Eugenia Romanov în bază de procură 7/112 din 12.01.2024,
Reprezentantului intervenientului accesoriu, din partea părții reclamante, pîrît în acțiunea reconvențională Academia „Ștefan cel Mare" a Ministerului Afacerilor Interne, Vladimir Vasilița, în bază de procură nr.***** din 30.08.2023,
Avocatei Doina Ioana Străisteanu, reprezentantul pîrîtei/ reclamantă Mîndru Ludmila, în baza mandatului avocațial nr.***** din 25.03.2024,

examinând în şedinţa de judecată publică, cererea de chemare în judecată înaintată de Administrația Națională a Penitenciarelor îndreptată către Mîndru Ludmila cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire, în conexitate cu acțiunea reconvențională înaintată de Mîndru Ludmila către Administrația Națională a Penitenciarelor și Academia „Ștefan cel Mare" a Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la încasarea prejudiciului biologic, a prejudiciului moral și a cheltuielilor judiciare,

Cererea de apel depusă de avocata Doina Ioana Străisteanu, reprezentantul pîrîtei/ reclamantă Mîndru Ludmila la data de 29 august 2025.

Hotărârea integrală întocmită la data de 27 octombrie 2025.

a c o n s t a t a t:

Poziția și solicitările reclamantului pe acțiunea inițială:
La data de 26 februarie 2024, reclamanta - Administrația Națională a Penitenciarelor, a depus pe rolul Judecătoriei Criuleni, sediul Central, o acțiune împotriva pârâtei Mîndru Ludmila, cu privire la încasarea sumei de 107501,55 lei, cu titlu de cheltuieli de instruire a ultimei în cadrul Academiei "Ștefan cel Mare" a MAI, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.
Motivarea acțiunii se rezumă la argumente precum: pârâta Mîndru Ludmila a fost încadrată în organele afacerilor interne, fiind înmatriculată la studii superioare de licență în cadrul Academiei "Ștefan cel Mare" a MAI, secția zi, în anul 2020.

La data de 29.10.2020 pârâta a semnat un angajament, prin care se confirmă că a fost informată despre prevederile art. 26 alin. (4) al Legii nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, potrivit cărora, funcționarul public cu statut special care a absolvit o instituție de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne din banii bugetului de stat și a încetat raportul de serviciu în primii 5 ani de activitate din motivele specificate la art. 47 alin. (1) lit.a), h), k)-m) restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

După absolvirea Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI, pârâta a fost repartizată la serviciu în cadrul sistemului administrației penitenciare, în baza Hotărârii Guvernului nr.835/2001 privind instruirea personalului din sistemul penitenciar.

Prin raportul depus, pârâta a solicitat încadrarea prin repartizare la serviciu în cadrul sistemului administrației penitenciare, în funcția de ofițer superior al Secției reintegrare socială a Penitenciarului nr. 18 - Brănești.

Odată cu emiterea Ordinului directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.***** din 21.07.2023, Ludmila Mîndru, agent superior, începând cu data de 21.07.2023, a fost numită prin repartizare după absolvirea Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI, în funcția de ofițer superior al Secției reintegrare socială a Penitenciarului nr.18-Brănești, cu acordarea gradului special “inspector de justiție”.

Prin angajamentul din 29.10.2020, Ludmila Mîndru a confirmat că a fost informată despre prevederile art. 25 alin. (2) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, potrivit căruia, persoanele, selectate de Administrația Națională a Penitenciarilor, admise la instituțiile de învățământ superior pentru pregătirea personalului de penitenciare, semnează un angajament prin care se obligă să activeze în sistemul administrației penitenciare cel puțin 5 ani după absolvirea studiilor respective.

Ulterior, ca urmare a depunerii raportului de demisie, prin Ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.***** din 11.12.2023, în temeiul alin. (1), art. 82 și alin. (1) art.83 din Legea 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, pârâta a fost demisionată în rezervă, la solicitarea scrisă a încetării raporturilor de serviciu din funcția de ofițer superior al Secției reintegrare socială a Penitenciarului nr. 18-Brănești.

Respectiv susține că, pârâta a activat în cadrul sistemului administrației penitenciare în perioada 21.07.2023 - 11.12.2023, ce constituie 151 zile, iar conform angajamentului din data de 29.10.2020, întocmit în conformitate cu art. 25 alin.(2) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, urma să activeze nu mai puțin de 5 ani după absolvirea studiilor.

Relevă că, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (4) din Legea 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, în cazul în care nu se respectă angajamentul, persoanele selectate de către Administrația Națională a Penitenciarelor, admise la instituțiile de învățământ superior pentru pregătirea personalului de penitenciare, sunt obligate să restituie cheltuielile de școlarizare proporțional cu perioada rămasă până la finele termenului pentru care au semnat angajamentul.

La fel, potrivit pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 923/2001 cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar si postsecundar nonterțiar de stat, în cazul în care tânărul specialist își suspendă activitatea înainte de expirarea termenului stabilit, el este obligat să restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția respectivă de învățământ.

Conform calculelor prezentate de Academia ”Ștefan cel Mare” a MAI, pentru instruirea pârâtei din bugetul de stat au fost suportate cheltuieli în sumă totală de 117198,50 lei.

Reieșind din cele expuse, reclamantul constată că pârâta nu a respectat prevederile legale (art.26 alin. (4) al Legii nr. 288/2016 si art. 25 alin. (2) din Legea nr. 300/2017) și condițiile suplimentare asumate prin angajament, prin ce a prejudiciat bugetul de stat cu 107501,55 lei, proporțional cu perioada rămasă de 1674 zile.

În temeiul celor menționate, Administrația Națională a Penitenciarelor prin somația cu nr. de ieșire 7/3*****5 din 29.12.2023, i-a propus pârâtei Ludmila Mîndru achitarea benevolă a sumei respective.

La somația adresată, pârâta Ludmila Mîndru nu a reacționat și nu și-a manifestat voința de a achita benevol suma prejudiciului.

În contextul celor expuse, atrage atenția asupra art. 308 din Codul civil care prevede că act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile, iar potrivit art. 315 alin.(1) idem, obiect al actului juridic este obligația persoanei care a încheiat actul juridic.

Astfel, afirmă partea reclamantă că, angajamentul pârâtului din 29.10.2020, reprezintă un act juridic ce manifestă voința pârâtei, fiind încheiat în formă scrisă.

La fel, încălcarea art. 26 alin. (4) al Legii nr.288/2016 si art. 25 alin. (2) din Legea nr. 300/2017, constituie un delict, care de asemenea reprezintă un temei separat de naștere a obligațiilor civile.

În acest sens, în condițiile art. 774 alin. (1), art. 775 alin. (1) și art. 776, art. 858 alin. (2) din Codul civil, partea reclamantă apreciază că pârâta are obligația de a achita cheltuielile pentru instruirea sa din contul bugetului de stat în cadrul Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI, proporțional perioadei de activitate rămase.

Acțiunea reconvențională:

La data de 29 martie 2024, pârâta Mîndru Ludmila, prin intermediul reprezentantei sale, avocata Doina Ioana Străisteanu, a depus o cerere reconvențională la acțiunea civilă formulată de Administrația Națională a Penitenciarelor, expusă în esență în cele antereferite.

Prin acțiunea respectivă, pârâta/ reclamantă pe acțiunea reconvențională Mîndru Ludmila, solicită respingerea acțiunii depuse de Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva lui Mîndru Ludmila, ca fiind neîntemeiată și neprobată, încasarea solidară din contul pârâților Administrația Națională a Penitenciarelor și Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” a sumei de 70 000 lei cu titlu de prejudiciu biologic cauzat sănătății reclamantei, încasarea solidară din contul pârâților Administrația Națională a

Penitenciarelor și Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului reclamantei la respect și protecție, precum și încasarea solidară din contul pârâților Națională a Penitenciarelor și Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” a costurilor de judecată pentru taxa de stat și de timbru, serviciile avocatului, serviciile poștale și altele.

În susținerea acțiunii reconvenționale a fost indicat că, reclamanta Ludmila Mîndru este fostă angajată a Penitenciarul Nr. 18 Brănești, absolventă a Academiei Ștefan cel Mare a MAI, care a încetat desfășurarea activității din funcția ofițer superior al Secției reintegrare socială datorită condițiilor de muncă asigurate de pârâtul Administrația Națională a Penitenciarelor.

Menționează că, reclamanta Ludmila Mîndru categoric nu este de acord cu cerința pârâtului Administrația Națională a Penitenciarelor, formulată în cererea de chemare în judecată, prin care i se cere achitarea unei sume de 107501 lei 55 bani pretinsă a fi cheltuieli privind instruirea reclamantei pe perioada anilor 2020-2023 în cadrul Academiei de Poliție "Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne.

Declară că, reieșind din ”devizul de cheltuieli” pe perioada de studii din fonduri bugetare, după cum a fost prezentat, se pretinde că au fost repartizate următoarele sume abstracte de bani pentru fiecare an în parte astfel: 31.08.2020-31.12.2020 = 15505,20 lei/ 01.01.2021-31.12.2021 = 41278,90 lei /01.01.2022-31.12.2022=37640,30 lei/01.01.2023-20.07.2023=22774,10 lei. Deja din litigiile anterioare similare, se cunoaște că Guvernul nu a aprobat un mecanism de restituire la bugetul de stat a cheltuielilor pentru instruire în instituțiile de învățământ superior și profesional, iar Academia de Politie ”Ștefan cel Mar” a Ministerului Afacerilor Interne face calcule eronate, împărțind întreg bugetul instituției la numărul de studenți și la numărul de zile muncite de un absolvent în perioada obligatorie de 5 ani. Și asta în timp ce contractul de studii la această Academie, în această perioadă varia între 9000 și 10000 lei.

Accentuează că, sumele pretinse de reclamantul pe acțiunea de bază – Administrația Națională a Penitenciarelor, sunt nejustificate și neargumentate, iar acțiunile pârâtului Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” vin în contradicție cu prevederile din Hotărârea de Guvern nr. 923 din 04.09.2001 care la pct. 1 indică ”Se stabilește că, începând cu anul de studii 2001-2002, instituțiile de învățământ superior ... vor încheia cu studenții, elevii înmatriculați la anul I de studii superioare de licență, de master, profesional tehnice pe locuri cu finanțare de la buget, contracte privind instruirea si plasarea lor în câmpul muncii după absolvire în funcție de necesitățile statului...” și pct. 4 care explică clar”... obligat să restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția respectivă de învățământ, în baza Metodologiei de restituire la bugetul de stat a cheltuielilor pentru instruire, aprobată de Guvern, dacă normele speciale nu prevăd altfel.”

Pentru a sublinia lipsa justificării la baza sumelor calculate pretins arbitrar, reclamanta explică că în primul an de studii în Academie, a fost obligatoriu regim de cazarmă. Totodată, fiind perioada de pandemie a infecției COVID-19, ea și alți studenți au fost obligați să stea pe teritoriul Academiei în izolare în condițiile oferite de cazarmă.

Relatează că, condițiile de cazare au fost inumane, după cum reiese și din multiplele înregistrări video prezentate de reclamantă în anexă la acțiunea reconvențională. Pe timp de pandemie, 17 fete au fost cazate într-o cameră improvizată dintr-o sală de studii cu suprafață de 30 m^2 unde au fost amplasate paturi supraetajate. După 3 săptămâni de izolare în aceste condiții de cazarmă, reclamanta a fost infectată cu Covid-19 de rând cu alte 50 de persoane. Au fost repartizați pe teritoriul Academiei din str. ***** în izolare pentru 14 zile în condiții de igienă necorespunzătoare - mizerie, rugină peste tot, spații neigienizate de zeci de ani de zile.

Reclamanta comunică că "... Pe parcursul anului de cazarmă din cauza că Academia era în prag de renovare am fost obligați să desfășurăm unele servicii în care nu s-a ținut cont de statutul nostru la academie. Noi fiind tratați și obligați să prestăm servicii de curățenie ce nu țin de noi, încălcându-ne și programul zilei. (a se vedea probele pe USB-STICK). În anul II de studii Academia nu dispunea de locuri de cazare fiind necesar căutarea unui loc de cazare. Pe parcursul acestui an de studii cursurile s-au desfășurat online pe platforma ZOOM și eLearning. Toate cheltuielile, pentru a putea fi prezentă la ore online, au fost plătite din fondurile proprii, inclusiv cheltuieli de cazare deoarece ni s-a cerut să fim mereu în preajmă, servicii de internet, energie electrică etc. toate din cont propriu. În anul III studiile s-au desfășurat cu prezență fizică, academia oferindu-ne cazare în cămin contra cost în valoare de 900 lei lunar/persoană a câte 3 persoane/cameră. Pe parcursul acestui an Academia nu ne-a asigurat hrana....".

În data de 21.07.2023, reclamanta Ludmila Mîndru a fost repartizată prin ordinul Nr. ***** de numire în funcție la Penitenciarul Nr. 18 Brănești, în funcția de ofițer superior al Secției reintegrare socială. Reclamanta a început activitatea sa în data de 01.08.2023.

Indică asupra faptului că, după doar 3 săptămâni de activitate, la reclamantă au apărut simptome aparent de gripă care nu-i permiteau să-și desfășoare activitatea – tusă, dureri de cap, febră. Din cauza programului de muncă, reclamanta nu a putut să ajunge la medicul de familie din cadrul Ministerului Afacerilor Interne si s-a adresat la data de 08.09.2023 la medicul de familie după adresa sa de domiciliu în satul *****, raionul Criuleni. După consultul medical, reclamanta a fost trimisă la spitalul din raionul Criuleni pentru a face o radiografie pulmonară. După această investigație, medicul din Criuleni anunță reclamanta că are ceva schimbări la plămâni, urmare a datelor expuse prin radiografia efectuată, anunțându-i-se că este necesar să plece pentru investigații suplimentare și pentru internare în spitalul Ministerului Afacerilor Interne, fiindu-i prescris un tratament medical.

În data de 08.09.2023 după investigația de la spitalul Criuleni, reclamanta a plecat direct la Policlinica Ministerului Afacerilor Interne cu rezultatul radiografiei, dar și cu tratamentul prescris de medicul din Criuleni. Medicul de familie din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după efectuarea consultației, i-a comunicat reclamantei că nu vede necesitatea de a fi internată, în special pentru că era zi de vineri, trecut de ora 16.00 și nu mai era nimeni din personal medical în instituție, motiv din care "...până luni nu rezolvi nimic". Medicul de familie din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, din lipsă de interes, a copiat tratamentul prescris de medicul de la Criuleni și a insistat ca reclamanta

să plece acasă și să înceapă tratamentul pentru pneumonie, iar luni în data de 11.09.2023 să revină.

Reclamanta, urmând jumătate din tratamentul de pneumonie prescris, și după cum i s-a indicat, a revenit la medicul de familie din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care a trimis-o din nou la radiografie să vadă evoluția bolii. La radiografie medicul pneumolog a comunicat că nu vede nici urmă de pneumonie și a trimis-o înapoi la medicul de familie. Acesta văzând rezultatul a zis reclamantei să continue tratamentul medical prescris, prescriindu-i o altă rețetă medicală și i-a deschis concediu medical din data de 11.09.2023, specificându-i că în data de 15.09.2023 să se prezinte la control.

Miercuri 13.09.2023, după ultima injecție, văzând că tratamentul nu avea efect pentru că avea aceleași simptome și disconfort la respirație, reclamanta a sunat medicul de familie din cadrul Ministerului Afacerilor Interne să întrebe ce ar mai putea face pentru a-și ameliora starea în această situație. Răspunsul acestuia a fost că e normal să ai simptome și i-a recomandat alte pastile.

În data de 15.09.2023, reclamanta s-a prezentat la un consult medical repetat. Simptomele nu dispăruse, medicul de familie din cadrul Ministerului Afacerilor Interne a consultat-o și i-a comunicat că pe parcursul la 2 săptămâni o să se recupereze, deoarece tratamentul nu dădea rezultate imediate. În decurs de o săptămână, starea de sănătate a reclamantei s-a înrăutățit. Reclamanta a revenit cu apel la medicul de familie din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, și de această dată reclamantei i s-a reproșat că aceasta nu este de specialitate și că reclamanta ar trebui să își facă programare la medicul pneumolog din cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru investigații.

În data de 22.09.2023, reclamanta s-a adresat la medicul pneumolog. Acesta a insistat să fie efectuată o nouă radiografie care nici de această dată nu i-a fost ajutor. Medicul s-a arătat nedumerit de faptul că simptomele reclamantei nu trec, în timp ce radiografia nu expune vreo problemă gravă, după cum s-a exprimat. Constatând că tratamentul medical prescris anterior era ineficient, acesta i-a prescris reclamantei un alt tratament pe care ea l-a cumpărat cu resurse proprii. Cu acest nou tratament medical, medicul pneumolog a asigurat-o pe reclamantă că în 3 zile îi vor trece toate simptomele.

Urmând și acest tratament, reclamanta comunică că se simțea din ce în ce mai rău. Văzând că pe parcursul unei luni de zile cu investigații și tratamente medicale evident necorespunzătoare, situația ei s-a agravat în loc să se amelioreze, reclamanta a decis să solicite ajutor medical și investigații la un spital privat, suportând cheltuieli costisitoare din fonduri proprii. Din primele investigații, reclamanta a fost diagnosticată cu *”*****”* *și ”*****”*, fiindu-i prescris un tratament foarte costisitor și urmat o perioadă de 3 luni.

Notează că, *”*****” și ”*****”* se numără printre cele mai răspândite bacterii care cauzează probleme de sănătate la oameni, fiind principala cauză a infecțiilor care apar la nivelul pielii și țesuturilor moi, cum ar fi abcesele, furunculele și celulita infecțioasă. Această bacterie poate provoca infecții grave, cum ar fi infecții în sânge, oase, articulații și pneumonie. Unii oameni au stafilococi pe piele sau în nas, dar nu au simptome, fiind numiți purtători. Ei pot însă răspândi stafilococii la alte persoane, iar aceștia pot face infecția. În ciuda caracterului asimptomatic, purtătorii pot să răspândească infecția, de

aceea, în mediile cu risc (spitale, instituții de îngrijire a vârstnicilor, instituțiile închise) se iau măsuri de prevenire și control a infecțiilor.

Reclamanta afirmă că aceste bacterii au fost preluate datorită condițiilor proaste de igienă din penitenciar care erau la cel mai redus nivel și datorită faptului că penitenciarul nr.18 Brănești este un penitenciar de tip semiînchis, persoanele condamnate erau libere pe teritoriu, iar angajații instituției penitenciare nu dispuneau nici de o toaletă personală. Atât angajații cât și deținuții, femei și bărbați, foloseau una și aceiași toaletă lipsită și de produse de igienă minime.

Reclamanta afirmă ”...pe lângă aceste lucruri, siguranța mea în penitenciar ca angajat era una foarte precară, nefiind echipată cu nici un mijloc de protecție. Deplasarea mea pe teritoriu penitenciarului era individuală, nu eram însoțită de pază sau de vreun coleg, iar pe perimetru teritoriului în care mă deplasam spre intrare-ieșire, deținuții aveau un comportament ostil față de mine ca angajată și am anunțat de fiecare dată șeful secției Reintegrare socială din penitenciar acesta comunicându-mi că din lipsă de personal nu poate să asigure femeilor paza. ... Având în vedere aceste 2 aspecte care îmi pun sănătatea fizică și psihică în pericol am decis să renunț de a mai lucra în acest sistem.”

Având în vedere cele expuse de reclamantă mai sus, în contradictoriu cu înscrisurile anexate de pârâtul Administrația Națională a Penitenciarelor, menționează și faptul că, în primul an de studii, la data de 29.10.2020, pârâtul Academia de Poliție "Ștefan cel Mare" obligă reclamanta în cererea reconvențională să semneze un angajament al absolventului Academiei "Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, deși ea nu avea această calitate în ziua semnării angajamentului. Ludmila Mîndru a obținut calitatea de absolventă abia în mai 2023, nicicum mai devreme, și asta lovește actul de nulitate relativă conform art. art. 332, 339, 340 Cod civil, fiind afectat de eroare.

În continuare, în textul acestui angajament este indicat ”...confirm că am fost informat despre prevederile... potrivit cărora funcționarul public cu statut special.... restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne...”, acest act a fost anexat la cererea de chemare în judecată de către pârâtul Administrația Națională a Penitenciarelor. Deși cu Ludmila Mîndru nu s-a încheiat un contract așa cum impune pct. 1 din Hotărârea de Guvern nr. 923/2001, și nu există un mecanism / Metodologie aprobată de restituire a acestor cheltuieli, ceea ce lasă loc arbitrariului, totuși pârâtul Administrația Națională a Penitenciarelor avea tot timpul la dispoziția sa din 18.12.2023 să-i prezinte dnei Ludmila Mîndru acest ”în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne”. Nu este Mîndru Ludmila competentă să-i indice pârâtului Administrația Națională a Penitenciarelor cum să acționeze, dar o dată ce cererea de demisie a lui Mîndru Ludmila a fost examinată tocmai 14 zile, odată cu emiterea Ordinului nr.***** ef la data de 11.12.2023 îi putea prezenta și modul stabilit de restituire a cheltuielilor, legalitatea cărora Mîndru Ludmila ar fi examinat împreună cu un avocat. Pârâtul Administrația Națională a Penitenciarelor a ales să nu facă acest lucru nici la 11.12.2023, nici în altă zi.

Acest ”în modul stabilit...” nici nu există, căci nu regăsim nici un Regulament sau Instrucțiune publicată în Monitorul Oficial sau pe pagina oficială a pârâtului Administrația Națională a Penitenciarelor care să informeze cu celeritate și claritate cum

se fac calculele la care absolvenții Academiei ”Ștefan cel Mare” sunt ținuți obligați să restituie, și din ce ele sunt compuse. Iar răspunsul oferit de Ministerul Educației și Cercetării la data de 06.12.2023 confirmă că asemenea mecanism nu există încă.

Consideră că la cererea de chemare în judecată este anexat un calcul absolut arbitrar și neîntemeiat prin care din contul lui Mîndru Ludmila se cere a fi încasată suma de 107,501 lei 55 bani. Calculul este făcut de Academia ”Ștefan cel Mare” pe fiecare din anii de studii ai lui Mîndru Ludmila fără o explicație de ce sumele diferențiază de la un an la altul, dacă se pretinde că pârâta a studiat integral în fiecare an și s-ar fi suportat cheltuieli. Documentele anexate la cererea de chemare în judecată arată că reclamantul în cererea de bază nu cunoaște și nu deține informații despre cât exact s-a cheltuit cu studiile lui Mîndru Ludmila și s-a mers pe un calcul general, abuziv, în speranța că pârâta va plăti suma cerută fără să caute o explicație, un temei legal al presupusei obligații asumate și fără să pună întrebări.

Adaugă că, Ludmila Mîndru nu poate accepta o asemenea situație căci: 1) nu s-a obligat să restituie cheltuielile suportate pentru studiile sale, ea a fost obligat printr-o prevedere din lege și 2) obligația impusă prin prevederea legală asupra ei, este afectată de modalități, în sensul art. 774 alin.(2) Cod civil, adică nu este pură și simplă, iar executarea acesteia depinde întotdeauna de reclamant. Cu referire la prevederile art. 777 alin.(2) Cod civil Mîndru Ludmila insistă că niciodată nu a fost informată de Administrația Națională a Penitenciarelor corespunzător din care motiv nu a putut determina conținutul obligației ce-i revine.

Comunică că, Mîndru Ludmila a intrat într-un raport obligațional cu Administrația Națională a Penitenciarelor în virtutea înscrierii sale la Academia ”Ștefan cel Mare” al Ministerului Afacerilor Interne. Din acest moment, aplicabile au devenit prevederile art. 777 Cod civil față de ambii pârâți în această cerere reconvențională. Raportul obligațional al părților a dat naștere dreptului lui Mîndru Ludmila la informare ceea ce presupune că pârâții aveau obligația de eliberare a documentelor corespunzătoare. La caz, la data de 11.12.2023, Administrația Națională a Penitenciarelor era obligată să informeze și să prezinte documentele în baza cărora solicită lui Mîndru Ludmila executarea obligației.

Administrația Națională a Penitenciarelor nu și-a onorat obligația de informare corespunzătoare nici la data de 11.12.2023 când a emis Ordinul nr. ***** ef nici când a depus cererea de chemare în judecată la 26.02.2024. Respectiv, Mîndru Ludmila nu poate fi ținută responsabilă de faptul că acțiunile Administrației Naționale a Penitenciarelor au făcut imposibilă executarea obligației, așa cum prevede art. 777 alin.(1) și alin.(2) Cod civil.

După cum a explicat și a probat reclamanta, eliberarea de funcție a fost impusă de încălcarea dreptului reclamantei la respect și protecție ca angajata pârâtului Administrației Naționale a Penitenciarelor. Acest eșec, cuplat cu calculele eronate și excesive pretins a fi suma cheltuielilor suportate pentru studii, o absolvă pe Mîndru Ludmila de executarea obligației în temeiul art.406 alin.(1) Cod civil, art. 865 Cod civil și art. 882 alin.(2) și alin.(3) Cod civil.

Reclamanta Mîndru Ludmila reamintește că prin cerere separate, anexată aici, a solicitat să-i fie comunicate devizul de cheltuieli (cu linii *concrete* și *separate* de

cheltuieli) pe perioada de studii a ei, anii 2020-2023, pretins suportate anume cu studenta Mîndru Ludmila și temeiul de calcul, și dovada că aceste cheltuielile au fost real suportate în sumele pretinse de la ea *(copii* la *facturi detaliate care să reflecte cheltuielile pretins suportate în așa cuantum)*. Această informație este esența litigiului care se examinează astăzi în fața acestei instanțe și este motivul adresării pârâtului Administrația Națională a Penitenciarelor în judecată.

Cu toate acestea, deși reclamanta nu neagă că nu a activat cei 5 ani după absolvirea instituției de învățământ, ea contestă suma pretinselor cheltuieli suportate în legătură cu studiile ei. Contradictorialitatea acestui proces cere asigurarea accesului la informația deținută doar de pârâți pentru a dezbate în timp util relevanța acestor date la situația sa. La moment, procedura avantajează semnificativ pârâții pentru că ascunde această informație.

Totodată, reclamanta consideră că prin acțiunile lor ilicite, pârâții au cauzat prejudiciu biologic și moral reclamantei și astfel poartă față de aceasta răspundere delictuală în baza art. 1998 alin.(1), art.2025, art. 2033, art.2037 din Codul Civil.

Poziția procesuală a pârâtului pe acțiunea reconvențională – Administrația Națională a Penitenciarelor/ intervenient accesoriu din partea părții reclamante pe acțiunea inițială:

La data de 25 iunie 2025, reprezentantul Administrației Naționale a Penitenciarelor a depus o referință pe marginea acțiunii reconvenționale a lui Mîndru Ludmila, în care a reiterat argumentele de fapt și de drept relatate în textul acțiunii de bază, iar adițional a explicat că, din analiza fișei medicale rezultă și faptul că Mîndru Ludmila a suportat o infecție respiratorie și infecție stafilococică. Din raportul Direcției medicale a ANP, se remarcă că infecția respiratorie și infecția stafilococică sunt un grup comun de bacterii, iar unele tipuri de stafilococi se află în mod normal pe pielea oamenilor și în mediu și nu cauzează îmbolnăvire.

Respectiv, comunică că, originea apariției infecțiilor nu poate fi determinată exclusiv de condiții rele de muncă, or, prevenirea acestor infecții presupune respectarea igienei personale (spălarea mâinilor riguros și frecvent cu apă și săpun, sau folosirea dezinfectantului de mâini, purtarea măștii de protecție, evitarea atingerii feței, distanțarea fizică, administrarea vaccinului antigripal anual).

Mai reține că, funcția lui Mîndru Ludmila în cadrul Penitenciarului nr.18 – Brănești presupunea activitate de birou, respectiv instituția de detenție a asigurat tot necesarul pentru activitatea desfășurată, inclusiv produse de igienă (săpun, dezinfectant, prosoape, echipament de unică folosință).

Precizează că, condițiile de birou asigurate lui Ludmila Mîndru sunt similare celor asigurate de către alte autorități ale statului, fiind decente și acceptabile activității desfășurate.

În ceea ce privește siguranța lui Mândru Ludmila pe teritoriul penitenciarului, a remarcat că, în conformitate cu fișa postului funcției de ofițer superior al Secției reintegrare socială pe care o deținea dânsa, sarcinile acesteia presupuneau evaluarea continuă a deținuților, informarea deținuților cu privire la drepturile și obligațiunile acestora, identificarea necesităților educaționale și a unor situații de conflict și crize

relaționale, asigurarea procesului de instruire generală a deținuților, asigurarea evidenței stricte și prezenței deținuților la orele de studii, etc. În context, este de menționat că obligațiunile funcționale care îi reveneau lui Mîndru Ludmila presupuneau interacțiunea nemijlocită cu deținuții, inclusiv pe teritoriul penitenciarului.

Se face referire și la faptul că, potrivit raportului șefului Secției reintegrare socială a Penitenciarului nr.18 – Brănești, prin care se indică că pe parcursul activității sale, nu a solicitat să fie însoțită pe teritoriul penitenciarului și nu a alertat nicio situație precum că care i-ar fi fost periclitată siguranța personală.

Totodată, nu poate fi trecut cu vederea și faptul că Ludmila Mîndru a fost selectată de către Penitenciarul nr.18 – Brănești pentru încadrarea în funcția publică cu statut special, respectiv dânsa și-a asumat obligațiunile atribuite.

Subliniază că, sistemul administrației penitenciare acordă garanții sociale și înlesniri avantajoase funcționarilor publici cu statut special la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei, diferențiat de alte organe publice ale statului. Astfel, în cadrul Penitenciarului nr.18 – Brănești 2 zile de serviciu se consideră ca 3 zile de vechime în serviciu. În așa fel, în mediu, angajaților li se stabilește pensia pentru vechime în serviciu la vârsta de 35 – 40 de ani, fapt care reprezintă un beneficiu considerabil.

Din prevederile art. 47 ale Legii nr.300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, reține că, funcționarii publici cu statut special beneficiază de asistență medicală și tratament medical gratuit. Asistența medicală este acordată în baza unui contract cu instituțiile medico-sanitare ale MAI, iar cheltuielile sunt asigurate din contul bugetului ANP, prin transfer în contul instituției medico-sanitare respective.

Eventual, dacă asistența medicală nu poate fi acordată în instituțiile medico-sanitare ale MAI, aceasta este acordată în altă instituție medico-sanitară publică, cu rambursarea cheltuielilor suportate din contul mijloacelor prevăzute în bugetul Administrației Naționale a Penitenciarelor, în modul și condițiile stabilite în contractul încheiat cu instituția respectivă.

De asemenea, arată că, funcționarul public cu statut special este supus anual examenului medical profilactic în instituțiile medico-sanitare ale MAI, din contul statului.

Subliniază că, Mîndru Ludmila nu a sesizat prin niciun act Penitenciarul nr.18 – Brănești și/sau organele ierarhic superioare precum că în privința sa ar avea loc iregularități. Deci, apreciază că aspectele invocate au un caracter declarativ, iar alegațiile invocate în acțiunea reconvențională, nu îi justifică neexecutarea obligațiilor asumate.

În context, citează prevederile art.903 din Codul civil, și notează că, în cazul în care există vreo unul din temeiurile în cauză, în corespundere cu prevederile art.906 din Codul civil, Ludmila Mîndru urma să facă o notificare referitoare la faptul neexecutării obligației sau la faptul că prevede o asemenea neexecutare, iar în asemenea condiții, circumstanțele de neexecutare puteau fi înlăturate, fapt pe care dânsa l-a omis.

Precizează că, Ludmila Mîndru a activat în cadrul sistemului administrației penitenciare în perioada 21.07.2023-11.12.2023, ce constituie 151 zile, iar conform angajamentului semnat la 29.10.2020, întocmit în conformitate cu art.25 alin.(2) din Legea nr.300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, urma să activeze nu mai puțin de 5 ani după absolvirea studiilor.

Apreciază că, pârâta nu a respectat prevederile legale și nici condițiile suplimentare asumate prin angajament, prin ce a prejudiciat bugetul de stat cu 107501,55 lei, proporțional cu perioada rămasă de 1674 zile.

Consemnează că, prin somația nr.7/3*****5 din 29.12.2023, i-a propus pârâtei achitarea benevolă a sumei respective. La somația în cauză, pârâta nu a reacționat și nu și-a manifestat voința de a achita benevol suma prejudiciului.

Cât despre angajamentul pârâtului din 29.10.2020, apreciază că acesta reprezintă un act juridic ce manifestă voința pârâtei, fiind încheiat în formă scrisă, iar încălcarea art.26 alin.(4) al Legii nr.288/2016 și art.25 alin.(2) din Legea nr.300/2017, constituie un delict, care de asemenea reprezintă un temei separat de naștere a obligațiilor civile.

Poziția procesuală a autorității pârâte pe acțiunea reconvențională - Academia ”Ștefan cel Mare” a MAI:

În ședința de judecată din 30 iulie 2024, reprezentantul Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI, a depus o referință pe marginea acțiunii reconvenționale înaintate de pârâta/ reclamantă pe acțiunea reconvențională Mîndru Ludmila.

La 31 august 2020, prin Ordinul Rectorului (comandantului) Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI nr. ***** ef/st din 26 august 2020 cu privire la încadrarea în serviciul Poliției a efectivului variabil la ciclul I (studii superioare de licență), în anul universitar de studii 2020-2023, pârâta Ludmila Mîndru a fost înmatriculată la studii de licență, forma de învățământ cu frecvență, locuri cu garantare de la bugetul de stat.

La 29 septembrie 2020, pârâta a semnat angajamentul absolventului Academiei ”Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, prin care aceasta s-a angajat să activeze în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne - 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat, aceasta va restitui cheltuielile suportate pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

Prin Ordinul Rectorului Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI nr.***** ef/st din 18 iulie 2023 cu privire la acordarea titlului de Licențiat în drept și Licențiat în servicii ale securității cu eliberarea diplomelor de licență absolvenților ciclului I, pârâtei Ludmila Mîndru, i s-a acordat titlul de licențiat în servicii ale securității, cu eliberarea diplomei de licență.

Astfel, după absolvirea Academiei ”Ștefan cel Mare”, prin Ordinul directorului ANP nr. ***** din 21.07.2023, pârâta a fost numită prin repartizare, în funcție de ofițer superior al Secției reintegrare socială a Penitenciarului nr. 18-Brănești, cu acordul gradului special ”inspector de justiție”.

Ulterior, în baza raportului personal, prin Ordinul directorului ANP nr. ***** din 11.12.2023 pârâta a încetat raportul de serviciu din funcția de ofițer superior al Secției reintegrare socială a Penitenciarului nr. 18-Brănești, în corespundere cu prevederile art. 82 alin. (1) si art. 83 alin.(1) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare. Astfel, perioada lucrată a pârâtei constituie 151 zile, în coraport cu perioada de activitate ce urma a fi desfășurată de facto, adică 5 (cinci) ani.

Conform calculelor prezentate, pentru instruirea pârâtei, din bugetul de stat au fost suportate cheltuieli în sumă totală de 117198, 50 lei, iar suma restantă, proporțional perioadei rămase de activitate, constituie 107501,55 lei.

Citează prevederi ale Codului civil și subliniază că, în corespundere cu prevederile art. 25 alin. (2) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare: Persoanele, selectate de Administrația Națională a Penitenciarilor, admise la instituțiile de învățământ superior pentru pregătirea personalului de penitenciare, semnează un angajament prin care se obliga să activeze în sistemul administrației penitenciare cel puțin 5 ani după absolvirea studiilor respective.

La fel, conform art. 26 alin. (4) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne: Funcționarul public cu statut special care a absolvit o instituție de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne din banii bugetului de stat și a încetat raportul de serviciu în primii 5ani de activitate din motivele specificate la art. 38 alin. (1) lit. a),g)-r) și t)-w) restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă pînă la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

Conform pct. 4 al Hotărârii Guvernului nr. 923 din 04.09.2001 cu privire la amplasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat, în cazul în care tânărul specialist refuză să se prezinte la locul de lucru conform repartizării sau își suspendă activitatea înainte de expirarea termenului de trei ani stabilit, el este obligat sa restituie in bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa in volumul calculat de instituția-respectivă de învățământ, în baza Metodologiei de restituire la bugetul de stat a cheltuielilor pentru instruire, aprobată de Guvern, dacă normele speciale nu prevăd altfel.

Reieșind din normele legale citate și principiul forței obligatorii a actului juridic, este cert și constată că pârâta Ludmila Mîndru, manifestându-și consimțământul la realizarea studiilor, semnând angajamentul nominalizat, în mod conștient a devenit titularul drepturilor și obligațiilor revăzute de cadrul normativ existent.

Cu referire la temeinicia celor invocate și legalitatea Hotărârii Guvernului nr. 923/2001 cu privire la amplasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu le specialitate de stat, s-a referit la Hotărârea Curții Constituționale nr. 11 din 04.06.2009 asupra excepției de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 923 din 4 septembrie 2001 cu privire la plasarea in câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat.

Curtea Constituțională menționează că pct. 3 și pct. 4 din Hotărârea nr. 923, care prevăd în mod imperativ pentru toți absolvenții instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat, care au învățat în grupele cu finanțare de la bugetul de stat, obligația de a lucra timp de 3 ani după absolvire conform repartizării de stat, sub sancțiunea restituirii cheltuielilor pentru studii absolut în toate cazurile de neexecutare a acestei obligații, nu contravin dispozițiilor art. 35 alin. (1), art. 43, art. 44 din Constituție, care garantează dreptul la învățătură și la libera alegere a muncii și interzic munca forțată, precum și art. 23 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată la 10 decembrie 1948, art. 8 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile si politice,

adoptat la decembrie 1966, art. 2 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii privind munca forțată obligatorie, adoptată la 28 iunie 1930.

Așadar, consideră cererea de chemare în judecată înaintată de către Administrația Națională Penitenciarelor împotriva pârâtei Ludmila Mîndru, privind recuperarea datoriei, drept una întemeiată prin faptul că este demonstrat și cert că pârâta a beneficiat de studii superioare din contul statului și-a asumat angajamentul și este obligată de a activa după absolvire o perioadă de 5 ani în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, ceea ce nu a făcut integral.

În raport cu acțiunea reconvențională depusă de Mîndru Ludmila, și în special în ceea ce privește invocările referitor la condițiile de cazarmă în primul an de studii în Academie, perioadă în care era prezentă pandemia infecției Covid-19, menționează că, Academia ”Ștefan cel Mare” a MAI se definește ca instituție de învățământ superior a MAI, și se individualizează prin misiuni și obiective specifice.

Concomitent cu înmatricularea în cadrul Academiei, studenții admiși la studii superioare de licență cu finanțare bugetară sunt încadrați pe întreaga perioadă a studiilor în serviciul public cu statut special în cadrul MAI, cu acordarea gradelor speciale și numerelor personale. Pe tot parcursul studiilor respective ei se numesc studenți cu statut special. Statutul special se extinde asupra acestora reieșind din natura obligațiilor, precum și de restrângerea unor drepturi și libertăți, potrivit reglementărilor legale.

În acest sens, primul an de studii pentru studenții cu statut special, se desfășoară în regim de cazarmă. Totodată, în anul 2020, prin Hotărârea nr. 11 din 15 mai 2020 a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, a fost declarată stare de urgență în sănătate publică, iar autoritățile administrației publice centrale, autoritățile publice locale, toate persoanele juridice de drept public și de drept privat înregistrate în Republica Moldova, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și toți cetățenii Republicii Moldova și alte persoane fizice aflate pe teritoriul Republicii Moldova, urmau a asigura respectarea strictă a numeroase măsuri de control și combatere a infecției COVID-19.

Având în vedere starea de urgență în sănătate publică, în contextul epidemiologic, printr-un Ordin intern al instituției, au fost stabilite măsurile de funcționare a Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI în perioada riscului de îmbolnăvire cu COVID-19.

Drept urmare, conducerea Academiei a avut prioritate câteva acțiuni pentru redeschiderea instituției în noul an de învățământ: - Curățenia generală și/sau reparația capitală la necesitate a căminelor studențești, deratizarea teritoriului și dezinfecția teritoriului, a spațiului și a suprafețelor din blocurile administrative si de studii, a utilajului și a inventarului din instituție; - Asigurarea condițiilor de igienă în căminele studențești, blocurile administrative și de studii cantitățile de necesar de săpun, detergenți, de dezinfectanți, precum și necesarul pentru regimul de termometrie; - Organizarea alimentației studenților, în conformitate cu recomandările sanitaro-epidemiologice; - Reamenajarea unor săli de clasă, în vederea organizării procesului educațional cu respectarea normelor de securitate pe timp de pandemnie; - Organizarea și asigurarea studenților înmatriculați la studii și cadrelor didactice care nu au calculatoare sau nu dispun de acces la Internet cu tehnica necesară și cu aplicarea tehnologiilor

informaționale și de comunicare pentru desfășurarea procesului educațional; - Monitorizarea strictă a activităților de predare-învățare-evaluare online conform orarului aprobat și din partea personalului didactic să se ducă o evidență strictă a prezenței studenților la ore.

Din cele menționate, susține că pe parcursul primului an de studii/cazare, din partea studentei Mîndru Ludmila, nu a parvenit nicio cerere/raport referitoare la condițiile de cazare sau igienă necorespunzătoare, astfel constată că acțiunea a fost epuizată.

Declară că, după finalizarea primului an de studii, studenta s-a aflat la regim special, cu oferirea posibilității de a locui în căminele instituției, nefiind asigurată cu hrană.

Mîndru Ludmila, studentă cu statut special atunci, pe parcursul anului I de studii a îndeplinit simultan și serviciul militar în termen, respectiv una din îndatoririle generale ale militarilor este de a avea grijă de sănătatea lor, să respecte regulile igienei personale și sociale și să nu-și permită deprinderi dăunătoare.

În acest sens, a fost îndatorirea studentei de a asigura curățenia în camerele unde locuia personal și sălile de studii unde desfășoară orele.

În partea ce tine de semnarea angajamentului, arată că, după înmatriculare, până la începerea anului universitar, studenții cu statut special urmează Cursul inițial de instruire, conform programului de instruire, aprobat de rectorul Academiei. Acest curs durează până la 4 săptămâni (și consideră că este o perioadă în care reclamanta Mîndru Ludmila reușea să înțeleagă specificul activității și să cunoască despre perioada obligatorie de activitate după finalizarea studiilor), este parte a Planului de învățământ și are ca scop pregătirea generală a studenților respectivi și adaptarea acestora la specificul serviciului public cu statut special.

Subsecvent, după dobândirea calității de studenți pe locurile cu finanțare bugetară în cadrul studiilor superioare de licență, candidații recrutați de autoritățile publice și unitățile teritoriale ale Ministerului Afacerilor Interne, precum si de alți beneficiari, sunt obligați să încheie angajamente cu privire la perioada obligatorie de activitate timp de 5 ani după absolvire sau transfer (în timpul studiilor) în structurile acestora. Aceasta fiind o metodă de informare preventivă, întrucât studenții ce nu doresc să realizeze studiile în cadrul Academiei, au posibilitatea de a se exmatricula până la începerea programului de studii.

În partea ce ține de contractul de studii, ținând cont de faptul că studenții încheie raporturi de serviciu și nu de muncă, Mîndru Ludmila a semnat angajamentul, în modul stabilit, iar odată cu înmatricularea la studii, prin ordinul Rectorului Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI, aceasta a fost încadrată în funcție publică cu statut special instant fiind pusă astfel la toate tipurile de subzistență, încheind un raport de serviciu, ceea ce presupune o categorie specială și/sau aparte a relațiilor de muncă.

În contextul celor expuse, atrage atenția asupra art. 308 din Codul civil care prevede că, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile, iar potrivit art. 315 alin.(1) idem. obiect al actului juridic este obligația persoanei care a încheiat actul juridic.

Respectiv, angajamentul studentei din 29.10.2020, reprezintă un act juridic ce manifestă voința pârâtei, fiind încheiat în forma scrisă.

Cu referire la modul de calcul a cheltuielilor de instruire, explică faptul că, prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 135 din 23 mai 2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind condițiile si modalitatea de restituire a cheltuielilor pentru instruire de către funcționarii publici cu statut special, si anume prevederile pct. 7.1 din Regulamentul, statuează că funcționarul public cu statut special va restitui în bugetul de stat, prin intermediul MAI. cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, calculate în condițiile legii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în cazul încetării raportului de serviciu în primii 5 ani de activitate prin demisie.

În partea ce ține de cuantumul cheltuielilor suportate de către Ministerul Afacerilor Interne, consideră că cheltuielile sunt întemeiate și nu pot fi contestate or, acestea sunt eliberate de către o instituție de stat.

Totodată, conform pct. 3.3 lit. e) al Hotărârii Guvernului nr. 923 din 04 septembrie 2001 cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat, studentul/elevul se obligă să restituie la bugetul de stat, în cazul exmatriculării sau neprezentării la locul de muncă conform repartizării și al încălcării termenului indicat in prezentul contract, cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția de învățământ respectivă.

Concomitent, în contextul încasării solidare a prejudiciului biologic și prejudiciului moral, consideră că nu au fost motivate suficient și clar suferințele morale ale părții vătămate, nefiind expuse în mod amănunțit aspectele de fapt ale acțiunilor ilegale pe care le-a suportat partea vătămată și care au fost luate în considerație la stabilirea mărimii compensației morale, cât și efectele comiterii faptei asupra stării de spirit și limitările inerente vieții sociale în urma comiterii anumitor acțiuni, precum și nu s-a dovedit lezarea de o anumită gravitate a unei valori ce reprezintă un drept fundamental. Prin urmare, prejudiciul biologic poate fi solicitat în cazul violării dreptului fundamental la sănătate, acest aspect poate fi probat prin mijloace specifice de probă cum ar fi (constatări medico-legale ori expertiză medico-legală).

Totodată, arată că certificatele medicale prezentate de reclamant, deși permit să se constate că aceasta s-a confruntat cu unele probleme de sănătate, dar acestea nu conțin niciun element care să indice că aceste probleme ar fi legate de actele în litigiu. În consecință, ele nu pot demonstra existența unei legături de cauzalitate și, prin urmare, cererea de reparare a prejudiciului întemeiat pe atingerea adusă sănătății reclamantului trebuie respinsă.

Argumentele participanților la proces:

Reprezentanta reclamantului pe acțiunea inițială/ copîrîtului pe acțiunea reconvențională – Administrația Națională a Penitenciarelor, Eugenia Romanov: în ședința de judecată a susținut integral acțiunea inițial depusă, reiterând elementele de fapt și de drept relatate în textul cererii de chemare în judecată. Adițional a indicat că, a fost solicitată spre achitare suma de 107501,55 lei, calculul sumei respective fiind efectuat de însăși Academia ”Ștefan cel Mare” printr-o formulă raportată la cheltuielile de instruire, unde în răspunsul pe care l-a recepționat de la instituția respectivă este un calcul mai

exact. Din momentul în care pârâta Mîndru Ludmila s-a aflat în concediu medical, ultima *nu a depus careva cereri pe motiv că s-ar fi agravat starea sănătății ei, și nici nu a solicitat transferul la ANP sau la o altă instituție de același grad*. Temeiul invocat în cererea privind încetarea raporturilor de serviciu de către Mîndru Ludmila, a fost *motiv personal*. *Înainte de a demisiona, Mîndru Ludmila a fost supusă unui examen medical profilactic, care se efectuează anual în cadrul sistemului ANP, unde ultima nu a avut careva plângeri sau să fi indicat un careva motiv de boală, care într-un fel sau altul ar fi determinat concedierea acesteia*. Examenul medical profilactic s-a desfășurat în baza unui grafic, aprobat în baza Ordinului din 19.10.2023, unde Penitenciarul nr.18 Brănești s-a prezentat la acest examen în perioada 30.10.2023-01.11.2023. Astfel, acest examen a fost trecut și de către Mîndru Ludmila în perioada sus-indicată, iar a demisionat ultima la data de 11.12.2023.

La întrebările adresate de partea adversă, reprezentanta a relatat că, pârâta Mîndru Ludmila a fost instruită în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, unde corespunzător se presupune că ultima cunoștea care sunt obligațiunile conform fișei de post. Conform fișei de post, d-na Mîndru Ludmila nu urma să aibă experiență de muncă, înainte a fi angajată în această funcție. Astfel, în ceea ce privește punctul 12.2 din fișa postului, a menționat că este stipulat că angajatul urmează să aibă experiență profesională, dar pârâta Mîndru Ludmila a fost instruită, unde experiența profesională nu se rezumă doar la vechimea în muncă. Mîndru Ludmila a fost angajată în funcția pe care a deținut-o, în baza unui acord în perioada repartizării, unde și semnarea fișei postului este un acord prin care d-na Mîndru Ludmila și-a exprimat expres consimțământul. Cerința impusă în fișa de post la punctul 12.2, implică experiența profesională, iar pârâta Mîndru Ludmila a fost instruită cum să te comporți și să comunici cu deținuții, prin *instruirea pe care a avut-o d-na Mîndru Ludmila la Academia „Ştefan cel Mare”*. Totodată, această cerință ar fi legată și de necesitatea ca omul angajat în această funcție să cunoască ce înseamnă un deținut, ce înseamnă un Penitenciar și cum să comunice cu deținuții. Un careva curriculum despre instruirea de care a beneficiat pârâta îl poate oferi doar Instituția de învățământ - Academia „Ştefan cel Mare”. Consideră că, odată ce pârâta Mîndru Ludmila și-a exprimat acordul pentru numirea sa în funcție, se presupune că ultima cunoștea și era inițiată. Activitatea pârâtei Mîndru Ludmila presupunea activitatea de birou, unde aceasta își îndeplinea atribuțiile conform fișei postului. În calitate de reclamant a Instituției care pretinde rambursarea sumei de 107501,55 lei, a explicat că ANP a încheiat un contract cu Academia de Poliție „Ştefan cel Mare” care pregătește specialiști pentru un sistem penitenciar. A reiterat că, prevederile art.25 alin.(2) din Legea nr.300/2017 instituie obligațiunea persoanei să activeze nu mai puțin de 5 ani după absolvirea studiilor, corespunzător Mîndru Ludmila nu a respectat prevederile legale și condițiile suplimentare care sunt exprimate prin angajamentul semnat de ultima. A indicat că, nu a fost solicitat niciodată de la Academia de Poliție „Ştefan cel Mare” o careva explicație cu privire la elementele din care este compusă suma de 107501,55 lei, ultimii având calculele dumnealor din care și rezultă formula de calcul privind perioada nelucrată în coraport cu perioada de activitate a pârâtei cu cheltuielile de restituire. Toate calculele mai detailate le pot oferi doar reprezentanții

Academiei de Poliție „Ştefan cel Mare”. În cadrul Penitenciarului nr.18 - Brănești se desfășoară vizite periodice ale CpPT, care au loc în baza Sistemului Administrării Penitenciarelor periodic. În vara anului 2023, pârâta Mîndru Ludmila a avut toate produsele de igienă personală necesară, mai mult ca atât, toate punctele sanitare funcționau, având în vedere că repartizarea (produselor de igienă, produselor cosmetice ș.a.m.d) are loc centralizat, reparațiile curente la fel se efectuează centralizat. Corespunzător se presupune că Mîndru Ludmila, a utilizat aceste produse. Odată numită în această funcție, fără vechime în muncă, pârâta Mîndru Ludmila în Penitenciarul nr. 18 a avut un supervizor care a ghidat-o în contactul cu deținuții și în instalarea în funcție, în executarea funcției conform fișei postului. Supervizorul pârâtei era Iurie Cotruța, care deținea funcția de șef al secției de integrare socială. Mîndru Ludmila niciodată nu a adresat nicio solicitare în scris, iar conform declarației angajaților, nu a adresat nicio solicitare verbală. De asemenea, a fost chestionat în acest sens supervizorul Iurie Cotruța, făcându-se trimitere la raportul ultimului. Consideră că declarațiile lui Cotruța Iurie către ANP că pârâta Mîndru Ludmila niciodată nu i-a raportat iregularități, este una credibilă, deoarece nu are niciun temei să pună la îndoială declarațiile ultimului. Mîndru Ludmila urma să se adreseze cu o solicitare în formă scrisă față de Serviciul Secretariatului, către organul Ierarhic Superior, nu era necesar să se adreseze anume lui Iurie Cotruța. În perioada angajării pârâtei Mîndru Ludmila în Penitenciarul nr. 18, nu au fost ridicate niciodată întrebări de ce un tânăr specialist atât de des se află pe buletin de boală. Nu a putut indica numărul efectiv al zilelor lucrate de pârâta Mîndru Ludmila din data angajării și până la demisionare, deoarece motivul de boală al ultimei nu are atribuții cu Administrația Națională a Penitenciarelor. Apreciază că, îmbolnăvirea pârâtei nu este neapărat legată de Sistemul Penitenciar, în acest sens la materialele cauzei a fost anexată cartela medicală, examinările medicale ale pârâtei, inclusiv a fost făcută trimitere la faptul că Mîndru Ludmila a fost verificată în cadrul unui control medical profilactic, corespunzător ANP s-a interesat de viața și sănătatea angajatului său Mîndru Ludmila.

În concluzie, a pledat pentru respingerea acțiunii reconvenționale, ca fiind neîntemeiată.

Reprezentantul intervenientului accesoriu, din partea părții reclamante, pârât în acțiunea reconvențională Academia „Ştefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Vladimir Vasilița, în ședința de judecată a pledat pentru admiterea integrală a acțiunii inițial formulate, și respectiv respingerea integrală a acțiunii reconvenționale înaintate de Mîndru Ludmila, ca fiind neîntemeiată.

Concomitent, intervenientul accesoriu din partea părții reclamante/ pârât pe acțiunea reconvențională - Academia ”Ștefan cel Mare” a MAI a administrat *proba testimonială cu următorii martori:*

- *martorul Prodan Viorel* *****, care fiind audiat sub jurământ în ședința de judecată a declarat în esență că, activează la Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” inițiindu-și activitatea ca și medic stomatolog, după care a ocupat diferite funcții în cadrul instituției. În anul 2010 pînă în decembrie 2024 a exercitat funcția de șef-secție medicală a Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare”. În atribuțiile sale, ca funcții de bază erau asigurarea și verificarea a asistenței medicale a subdiviziunii a asistenței primare

medicale de urgență a efectivului studențesc. Cu referire la studenta Mîndru Ludmila, a declarat că aceasta îi este cunoscută. În fiecare an se realizează admiterea pentru Academie, unde abiturienții după ce trec comisia militară în cadrul MAI, sunt înmatriculați în cadrul instituției Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare”. Toți după înmatriculare care sunt deja prin ordin înmatriculați sunt conectați la Centrul Național de Asigurare Medicală, unde sunt puși la evidență medicală obligatorie pe parcursul studiilor. Cunoaște practic toți studenții, cei care vin îi înmatriculează, după aceasta merg la CNAM, îi asigură medical și li se oferă posibilitatea de asistență medicală primară de urgență la necesitate, la adresare, precum și în alte circumstanțe în dependență de specificul de studii. Studentul înainte de a fi înmatriculat trece acea comisie medicală, care este una obligatorie. Abiturientul depune actele, se întocmește dosarul, după aceasta se îndreaptă la comisia medico-militară, și dacă trece comisia medicală cu brio, ulterior i se eliberează un act că studentul este apt de studii în cadrul Academiei, acest act se îndreaptă la Direcția resurse umane, se face ordinul de înmatriculare și deja el este juridic student al Academiei nominalizate. În baza ordinul de înmatriculare, împreună cu CNAM, se efectuează asigurarea obligatorie medicală, ca ulterior studenții să beneficieze dacă este necesar adăugător de investigații medicale, analize sau alte circumstanțe care țin de sănătatea ultimilor, prin intermediul Policlinicii și Spitalului MAI. De această asigurare beneficiază studenții înmatriculați în bază de contract și cei care studiază la buget. În actul confirmativ este menționat că este apt pentru studii în cadrul Academiei, în rest sunt date cu caracter personal care sunt în dosarul medical care se păstrează la Comisia Medicală Militară, la care reprezentanții secției medicale a Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare”, nu au acces. Din aceste considerente se deduce că persoana este sănătoasă și poate să facă studii în cadrul Academiei. Cei care au suspiciuni și nu trec unele investigații, care au avut careva maladii în trecut sau care au avut traume, în cele din urmă nu sunt admiși și nu se oferă această oportunitate. La înmatriculare la toți se fac cartele medicale pentru a duce o evidență în caz de necesitate, dacă se adresează, să existe înscrierile corespunzătoare după normele care sunt stabilite. Studentul când se adresează pentru acordarea asistenței medicale, acest fapt se înscrie în cartelă, apoi medicii terapeuți sau asistentele medicale fixează acuzele simptomele, tratamentul sau direcționarea spre Policlinica MAI sau spitalul MAI pentru investigații adăugătoare sau analize. Nu a putut spune cu precizie de câte ori s-a adresat studenta Mîndru Ludmila, dar acest fapt poate verificat din cartelă, or acolo sunt toate înscrierile. Studenții pe parcursul studiilor, când intră în servicii, ultimii vin în prealabil la punctul medical, dacă starea de sănătate le permite, se verifică dacă nu sunt răciți sau traumați, trecând o mică verificare, apoi își îndeplinesc serviciul pe ordin la care sunt deja nominalizați pe rând deja cu conducerea batalionului. La finisarea studiilor nu se eliberează careva certificate cu privire la starea sănătății. Studenții veneau cu adresări de asistență medicală când se simțeau rău, și la capitolul dat, a menționat că nu au avut zile să nu fi avut activități. Înainte de a intra în serviciu, studenții sunt verificați de fiecare dată. În cazul când este vreo problemă de sănătate, se face schimbarea cu alt student și nu i se permite să intre în serviciu. Starea de sănătate a studenților cu statut special se aplică baremul doar la admitere, atunci când sunt admiși în cadrul Academiei și poate să fie aplicat doar în cazul

când au contactat o problemă de sănătate mai severă, dar aceasta este deja de domeniul Policlinicii, Comisiei Medico-Militare sau a spitalului. Cu titlu de comparație între diferite tipuri de servicii, pentru a vedea de exemplu studenți sau alte categorii de structuri de destinație specială sau juriști, pentru a vedea dacă este diferență, în baremul respectiv este diferența foarte mare, studenții care trebuie să fie înmatriculați în Academie, noii angajați în cadrul Ministerului de Interne trec comisia medicală după barul de coloana nr.1, care este cea mai severă, unde se stabilesc toate circumstanțele ce ține de sănătate. Celelalte categorii se evaluează după alte bareme, unde sunt alte specificații. A explicat că, coloana nr.1 spune despre starea de sănătate mai înaltă, prin anologie sunt specifice cu Serviciile Speciale, cu noii angajați în Ministerul Afacerilor de Interne, unde este pus accent pe o stare de sănătate perfectă pentru a putea îndeplini unele obligațiuni care permit un efort mai puternic. A concretizat că, există un regulament care prevede și care este făcut de serviciul medical a MAI, coordonat cu Universitatea de Medicină, cu medici din diferite domenii care s-au expus. Acum recent în anul 2023-2024, este un regulament nou cu privire la adaosuri, specificații. Pe parcursul studiilor au fost studenți la care starea de sănătate s-a înrăutățit doar în cazul cînd a fost un accident rutier cu careva comoții cranio-cerebrale sau alte stări ce ar putea să ducă la dizabilitate, dar pe aceasta se expune doar comisia medico-militară, care ulterior transmite la comisia pentru dizabilități, dacă ultimii confirmă, se întoarce înapoi la comisia medico-militară și se oferă un grad de dizabilitate. A făcut referire și la faptul că, are studii medicale, absolvind Universitatea de Medicină ”N.Testimițeanu”, specializarea stomatologie, ocupând deferite funcții în cadrul Academiei care nu sunt legate de medicină, ulterior s-a întors în medicină, în secția medicală. Astfel îi este cunoscută noțiunea de bacterie Stafilococus Aurelius, streptococus salivar, dar a menționat că asupra acestor noțiunii ar fi oportun să se expună un specialist pe domeniu, fie medicul de familie, fie medicul pulmonolog, dermatolog, ginecolog, așa cum această bacterie poate fi captată la diferite aspecte ale vieții. A mai indicat că, în secția medicală se oformează cartele medicale, personal dânsul nu a eliberat tabelul Ludmilei Mîndru. În cazul în care studenții, inclusiv și cei de la buget, și anume studenta Ludmila Mîndru, careva informații unde s-ar adresa la alți medici, toate informațiile sunt în cartela lui Ludmila Mîndru, ultima având posibilitatea de a se adresa și la alți medici, prin intermediul secției medicale se adresează nemijlocit la ei, primar, apoi dacă este o problemă de sănătate, o redirecționează spre Policlinica MAI. În timpul liber, studenții au dreptul să se adreseze la clinici private. Dacă studenții se duc la careva instituții private, aduc o confirmare că s-au adresat, sub aspectele medicale investigate a diagnozei și ale tratamentului prescris, toate acestea se anexează în copii la fișa medicală. În cazul în care un student încadrat în studii speciale și dacă se constată că pe perioada studiilor s-a îmbolnăvit și la moment este o problemă de sănătate cum ar fi o virozâ, amigdalită, o intervenție chirurgicală, pe perioada tratamentului și în perioada reabilitării, ultimii nu sunt implicați în diferite activități care ar implica o suprasolicitare a efortului fizic. A mai indicat că, anul în care studenta Ludmila Mîndru a fost înscrisă în rândul studenților Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare”, cu aproximație l-a indicat ca fiind anul 2020. Analiza psihofiziologică se efectuează de laboratorul psihofiziologic a comisiei medico-militare, aceasta fiind de

competența ultimilor. În toamna anului 2020 în Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” a fost constatată infecția de Covid-19 cu un număr de studenți infectați peste 30 de studenți, Ludmila Mîndru se regăsea printre acei studenți infectați. Măsurile de tratament și prevenire a infecției au fost întreprinse protocolar, după cum era indicat de Ministerul Sănătății, de ANSP, de toate instanțele care se ocupau cu măsurile de protocol ce vizau combaterea infecției Covid-19, în Academie se efectuau măsurile de igienizare cu lămpile de cuarț, cu substanțe dezinfectante, purtarea măștilor, purtarea mănușilor, evitarea aglomerației. Cei care au contactat infecția de Covid-19 au fost izolați pentru a nu răspândii infecția, urmând preparate medicamentoase conform protocoalelor de tratament și erau recomandate de Organizația Mondială a Sănătății, acestea fiind antipiretice, analgezice, vitaminizare, antivirale. Pe perioada carantinei, studenta Ludmila Mîndru a fost izolată la blocul de la *****, separată, pentru a preveni maladia nominalizată. Au fost peste 30 de candidați infectați, care au fost repartizați în blocul de la *****, pentru a fi izolați, o încăpere au acomodat aproximativ 5-6 studenți pe o perioada de 2 săptămâni, în cazul studenților care mergeau spre însănătoșire se efectua din nou testul și dacă rezultatul era negativ, ieșeau în colectiv pentru a-și continua mai departe activitățile care erau presupuse de studiile Academiei. După ieșirea studentei Ludmila Mîndru din carantină și a tuturor studenților se efectuau verificările la policlinică, pentru a nu permite evoluarea unei pneumonii sau altor complicații. Ludmila Mîndru la moment dacă nu a fost nici o adresare, după efectuarea testului care a arătat rezultatul negativ a continuat mai departe studiile, iar până la absolvire, tangență la domeniul dat nu a fost. În calitatea sa de șef al Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” în perioada anilor 2020-2023, au fost procurate echipamente de protecție cum ar fi costume de protecție, măști, mănuși, substanțe dezinfectante tot ce era protocolar pentru prevenirea infecției. După aceasta s-a procurat adăugător reciclatoare de aer, care au fost instalate în toate sălile de studii. Presupune că resursele financiare au fost ale Academiei, realizate prin achiziții, el personal nu a participat la achiziții. Medicamentele procurate în anii 2020-2023, având în dotare un spectru mai larg de medicamente au fost procurate unguente, antivirale, analgezice, antialergice, ceea ce cuprinde primul ajutor medical de urgență. Volumul de medicamente unde ar fi 50 de studenți la moment de criză ar acoperi necesitățile ultimilor și dacă ar fi necesar s-a mai contracta medicamente. Ținînd cont de protocoalele care se emiteau, solicita suplinirea stocului de medicamente conform protocolului. În fiecare an se face planificarea cheltuielilor unde este asigurată o sumă pentru procurarea medicamentelor în dependență de statistică, dar aproximativ în sumă bănească ar fi de 100 000 lei.

- *martorul Țulinca Vitalie* ***** angajat în cadrul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare, în calitate de șef adjunct nr.*****, care a relatat că, certificatul medical în baza căreia a fost înmatriculată studenta Ludmila Mîndru nu-i este cunoscut, din motiv că se află în continuu la secția personală, care primește dosarul pentru a fi înmatriculată, pe parcursul anilor, ca orice student, ca orice om, au fost adresări la medic pe bază de răceală, pe bază de alte acuze, se efectuează îndreptarea spre punctul medical care ulterior îndreaptă la medicul de sector. Din câte cunoaște, până la absolvire doamna Ludmila Mîndru a avut o stare de sănătate normală, pozitivă. În exercitarea funcției care

o deține, atribuțiile principale se referă la tot ce ține de studiile și activitatea unui student în Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare”, aici se include inspectarea aspectului exterior permanent și monitorizarea, asigurarea prezenței la ore, asigurarea alimentației, asigurarea respectării regimului zilei, și cazarea. Orice stare se îndreaptă spre punctul medical, orice acuză de sănătate, fiind chiar și o durere de dinte, durere de cap, din câte cunoaște, în toamna anului 2020 studenta Mîndru Ludmila a fost infectată de infecția Covid-19, ca și mulți alții care au fost implicați cu efectivul studențesc a anului I, ultimii erau în regimul de cazarmă, pentru că ceilalți studenți au fost trimiși la studii la domiciliu. După ce s-a refăcut, ultima a venit în rândul studenților, fiind implicată iarăși în secție, unde a continuat studiile și activitatea sa. Studenții care erau infectați erau izolați la blocul de la str. ***** a Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare”, fiind cazați în cămin cei care au fost diagnosticați confirmativ cu Covid-19, fiind izolați în blocul dat, la etajul nr.2, jumătate de etaj fiind cazați cu fete și cealaltă jumătate cu băieți, unde se asigura hrană, la primul etaj era medicul, regulat se apropia la ei și acorda medicamentele necesare, dar și măsurarea temperaturii. Perioada aflării lui Mîndru Ludmila în izolare, nu și-a amintit-o. A adăugat că, Ludmila Mîndru a fost implicată în serviciu, ca orice alt student, periodic în Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” de către efectivul studențesc fiind numiți studenții în serviciu. A explicat că există diferite servicii, acestea includ servicii interne de planton în încăpere și serviciul intern pe instituție, patrularea în teritoriu. Serviciu intern de planton se ocupă cu respectarea regimului zilei, efectuarea și menținerea curățeniei, totodată paza și apărarea bunurilor personale ale studenților care locuiesc în cămin sau pe etajul dat în cazarmă. Desfășurarea plantonului dat se efectua la locul de trai în cazarmă, patrularea pe teritoriu unde se asigură integritatea bunurilor materiale a Academiei, paza și apărarea sediului, activitatea nominalizată fiind parte componentă a procesului de educare, pentru ca o instituție de învățământ cu statut specific militar, ca în orice instituție, se duc servicii interne. Planurile normative care permit activitatea acestui serviciu în concomitent cu procesul de studii de bază în anul I de cazarmă tot timpul de către efectivul studențesc anului I ultimii se înscriu și la catedra militară, unde la fel e specificul militarizat, inclusiv și după regulamentele serviciul de zi și de gardă a Ministerului Apărării. Studenta Ludmila Mîndru a fost implicată la servicii de patrulare, a intrat în serviciu ca capral de schimb, acesta este ca ajutor a ofițerului de serviciu a Unității de Gardă. Asigurarea cu hrană caldă se efectua de 3 ori pe zi, în cantină hrana o pregăteau doamnele salariate din cantină, ulterior spălarea veselei, ștersul mesei și aranjarea mesei o realizau studenți numiți în serviciu care îndeplinesc toate aceste lucruri. A admis că și Ludmila Mîndru a desfășurat acest serviciu, pentru că se depun eforturi ca să nu fie numit același student, dar rotativ să meargă desfășurarea, corect față unul de altul. În procesul de studii studenții sunt asigurați cu manuale, dar este și biblioteca în incinta Academiei, iar studenții care doresc își procură de sine stătător. Careva plângeri din partea Ludmila Mîndru că ar fi suferit din cauza notelor, nu au parvenit. A mai indicat că, Ludmila Mîndru cunoaște structurile în cadrul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” în care ar putea să depună plângere, mai mult ca atît, pe parcursul studiilor au fost și întâlniri cu reprezentanții serviciului SPIA, cu reprezentanții serviciului integritate a Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare”, având ședințe și lecții

informative anticorupție la care ultima putea să depună plângere. A declarat că, în procesul de studii a fost implicat cu studenta Ludmila Mîndru în Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare”, dar la activități extrașcolare, nu și-a amintit, dar nici nu a exclus faptul că poate și a fost undeva ca voluntar. Activitățile de voluntariat a Ludmilei Mîndru nu le cunoaște și nici nu a putut spune dacă ultima a participat. Colegiul lui Ludmila Mîndru a fost implicat la proiectul de voluntariat de plantare a copacilor. Participând la acțiunile de voluntariat, drept mulțumire se acordă zi de concediu, zi liberă, atunci când studentul participă la astfel de activități. Studenta Ludmila Mîndru nu a fost implicată la salubrizarea blocului administrativ. În interiorul blocului de studii, în cazarmă în cămin la locul de trai ca orice student, a fost implicată și respectiv pe teritoriul a Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare”. Studenta Ludmila Mîndru era asigurată cu echipamente oferite de către Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare”, fără obligarea ultimei să achiziționeze ceva adăugător. A comunicat că, studenta Ludmila Mîndru o ține minte, cu materialele dosarului a luat cunoștință și i-au fost prezentate de către reprezentantul secției juridice înainte de a depune declarații. Cheltuielile Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” pentru procesul educațional nu le cunoaște. Studenții cînd sunt implicați în servicii de planton, care este divizat în 3 moduri, serviciul de patrulare și sentinelă, serviciul de interior a plantonului, serviciul cantină, acest serviciu durează 24 ore. Pentru precizare, serviciul patrulare se desfășoară de la ora 20 seara pînă la 6 dimineața. Serviciul de pe secții, se duce fiecare la locul său unde este dislocat patul cu toate bunurile și pe durata acestor 24 ore studentul se odihnește acolo. Serviciul de cantină după închiderea cantinei la ora 20 în dependență de cît de repede se efectuează curățenia, apoi conform regimului zilei la ora 22:00 se efectuează stingerea pentru întreg efectivul a Academiei. Serviciul de patrulă de la 20:00 pînă la 6 dimineața nu se odihnesc, ultimii au timp înainte de a intra în serviciu câteva ore, pînă a intra în serviciu ultimii a se prezintă la medic pentru a verifica starea de sănătate ulterior pleacă la odihnă pentru a se pregăti de serviciu. Activitatea acestor servicii, munca care o prestează studenții, o consideră drept o muncă calificată, odată ce este inclusă în stagiul profesional. Anul de studii ca și prim an de studii în cazul lui Ludmila Mîndru a fost începutul lunii septembrie și finisarea lunii iulie a anilor 2020-2021. Adresa cazărmii în care a fost acomodată studenta Ludmila Mîndru era str. *****. Adăugător este un cămin de pe str. *****, unde a fost izolată pe un termen de carantină. În anul II și anul III, studenta Ludmila Mîndru închiria apartament în apropierea Academiei. În anul III pe str. ***** cel mult a stat pe 2 perioade, apreciind că era perioada rece a anului, cu durata de o lună de zile de fiecare dată. Alimentarea cu hrană caldă s-a efectuat în anul 2020-2021 cu alimentarea de 3 ori pe zi, iar în anul II au fost alimentați și asigurați odată pe zi cu mâncare caldă la cantina pe str. *****. În anul III a fost asigurată câte o geantă de hrană rece pe săptămână. Această geantă include careva produse de hrană rece conserve de pește, conserve de carne, napolitane, covrigi, ceai, zahăr, pliculeț cu miere cu greutatea aproximativ pînă la 10 kg. Pentru primirea acestor genți, studenții se semnau pe fișa reprezentantului serviciului alimentar. Personal a văzut aceste liste unde semnează studenții. Această geantă posibil era biodegradabilă achiziționată posibil de la magazinul ”Linella”, de culoarea albastră și cafenie. Studenții de la Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare”, inclusiv și studenta Ludmila Mîndru

primeau telefon mobil cu cartelă numai pentru serviciul de pe secție. Serviciul de pe secție are telefon de serviciu care era predat schimb de pe schimb, un telefon simplu cu cartelă pe parcursul anului I. Acest telefon se păstrează la sergentul de serviciu, în lipsa acestuia telefon era păstrat la plantoane. Nu a putut comunica dacă studenta Ludmila Mîndru a primit sau nu a primit acest telefon, dacă a fost implicată în serviciu nu exclude, și nici că a primit acest telefon dar numai pe parcursul a 24 ore numai pe perioada când a fost numită în serviciu. Acest telefon era folosit în caz de necesitate, de a anunța, de a face legătura cu un student sau de a raporta, sau dacă era vreo întrebare, neclaritate, pentru a elucida problema, însă nu din contul studentului. În anul I de pe str. *****, studenta Ludmila Mîndru era cazată pe etajul 4 din 5. În anul III pe interiorul sălilor de studii era acces la internet nelimitat pentru studenți, stațiile de wifi fiind pe întregul etaj de studii. În acest an a fost efectuată reparație capitală, fiind instalate stațiile de wifi gratuit, pe str. *****, blocul nou de studii. În anul 2022-2023 întreg procesul educațional s-a petrecut pe adresa nominalizată. Pe perioada pandemiei, studiile s-au realizat la distanță, fiind realizate pe platforma ”Model”. Nu a putut spune cum pe durata pandemiei era asigurat învățământul, din motiv că era infectat personal, și la fel era la domiciliu. Alocațiile de pe str. *****, str. *****, str. *****, str. ***** nr. *****, str. ***** - adresele nominalizate nu-i sunt cunoscute și nu cunoaște absolut nimic despre acestea.

- *martorul Filip Ion* *****, care activează în cadrul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare”, în calitate de ofițer. Despre studenta/ pârâta Ludmila Mîndru a declarat că aceasta a fost înmatriculată în cadrul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” în anul 2020, în acea perioadă el fiind șeful secției nr.*****, 3 ani de zile a fost în calitate de șef a ultimei, subalternă în rândul studenților. Studenta Ludmila Mîndru a fost înmatriculată și înainte de înmatriculare persoana trece comisia medicală, dacă nu ar fi aptă nu era să aibă posibilitatea de a trece comisia medicală, și nu ar fi fost în rândul studenților. Pe parcursul a 3 ani de zile cât a studiat în cadrul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare”, nu s-a văzut careva boli care ar fi apărut. Cea mai gravă boală care a avut-o Mîndru Ludmila a fost în perioada pandemiei, unde ultima s-a infectat de Covid-19. Studenții anului I toți sunt cu statut special, toți sunt asigurați cu cazare, domnișoarele erau câte 7-8 cazate într-o odaie. Condițiile nu erau ca și la studenții anului II și III, dar au avut baie, veceu, totul fiind situat pe același etaj. Studenta Ludmila Mîndru, ca orice student s-a adresat la punctul medical, luând în considerație că era domnișoară, practic a avut nevoie adresare la medic, dar ceva ieșit din comun de o boală mai gravă, nu a auzit din partea acesteia. A precizat și faptul că, suplimentar ore în care să fi fost încadrată, în alte activități, ultima nu a făcut, dar tot ce s-a făcut s-a efectuat ca și voluntariat sau la dorința personală. Programul zilei unui student se începea dimineața cu deșteptarea la orele 06:00, înviorarea 20 minute, în dependență de timpul de afară, apoi se efectua curățenia în odaia sa, la ora 07:00 era programul de dimineață, cum ar fi baia, apoi plecau la masă, după masă se făcea programul, inspecția dimineața verifica fiecare student aparte, era registru bolnavilor și dacă se depista în cazul în care unei persoane, se verifica și se constata dacă mergea la ore sau nu, apoi mergeau la ore până la ora 13:20, iar la 13:30 plecau la masă, după aceasta era timp liber sau auto pregătire. La ora 18:30 iarăși la masă, apoi aveau timp liber pînă la 21:00, la 21:10 era adunare pentru apelul de seară. La ora 22:00 se da

comanda stingerea și toți plecau la culcare. Curățenia în odăi se efectuează de către studenți, prealabil după un grafic. La cantină serviciul la fel se efectua după grafic, la cazarmă tot se făcea de către studenții care intrau în serviciu, având un grafic bine coordonat.

Pârâta/reclamanta Mîndru (Iordachi) Ludmila în ședința de judecată a declarat că nu recunoaște pretențiile reclamantului pe acțiunea inițială, iar argumentele și explicațiile făcute de reprezentantul ANP, le-a catalogat ca fiind neconforme realității.

A explicat că, conform fișei postului a avut și alte cerințe scrise în fișa postului, însă ea a oferit și alte servicii, cum ar fi cursuri de psihologie, care nu sunt menționate în fișa postului, pe motiv că doamna psiholog era de una singură și nu reușea efectiv munca. Prin urmare, dânsa a desfășurat programe psihologice, impuse de supervizorul său Iurie Cotruță, unde ultimul la angajarea ei, a desemnat-o responsabilă pe sectorul de resocializare (resocializarea are loc cu deținuții care muncesc), adică urma ca ea să aibă grijă de ei, la ce dânsa a refuzat, menționând că nu este prevăzut de fișa postului, la ce supervizorul i-a comunicat că această acțiune urma să o îndeplinească neoficial, doar să meargă și să verifice deținuții. Deci, oricum ea personal și-a asumat angajamentul și a îndeplinit și această sarcină impusă de supervizorul Iurie Cotruța.

Cu referire la starea sa de sănătate, a declarat că anume în Penitenciar s-a îmbolnăvit. Inițial s-a adresat la Centrul Medicilor de Familie din sat.*****, care au îndreptat-o la Instituția Medicală din *****, unde a fost îndreptată pentru o radiografie, fiind diagnosticată cu pneumonie. Ulterior a revenit la muncă, unde i-au comunicat că urma să plece la policlinica MAI. La Instituția nominalizată a ajuns la data de 08.09.2025 orele 16:00, ne mai fiind prezenți nimeni dintre angajați. Totuși a fost consultată, fiind îndemnată să revină la policlinică în ziua de luni, deoarece la acel moment în instituția medicală nu mai erau careva specialiști, totodată recomandându-i în continuare să administreze tratamentul prescris de medicii din Criuleni. Cum i s-a solicitat, a administrat tratamentul prescris de specialiștii din Criuleni, unde luni iarăși s-a prezentat la policlinica MAI. I-a fost deschis concediul medical cu tratamentul la domiciliu. A efectuat tratamentul care i l-au prescris medicii, dar fără niciun rezultat. Miercuri a fost telefonată de către medicul de familie din cadrul policlinicii MAI, și i s-a comunicat să revină vineri 15.09.2023, totodată menționând că fiind diagnosticată cu pneumonie, dar tratarea acestei maladii durează și i-a fost întrerupt concediul medical. Luni a activat din nou la Penitenciar cu toate că starea ei de sănătate nu era corespunzătoare. Prin urmare, la serviciu toți colegii făceau glume pe seama ei, de tipul: ”Ai luat tuberculoză de la deținuți”. Atunci i-a reproșat supervizorului Cotruța Iurie: ”Că într-adevăr am înhățat această maladie, uitați-vă ce condiții sunt aici”, ultimul reproșându-i că încă condițiile în penitenciarul dat sunt bune, comparativ cu condițiile care erau anterior și condițiile la acea etapă erau formate tot de angajații penitenciarului. În biroul în care era împreună cu doamna psiholog, aceasta făcuse reparație, însă nu i-a solicitat să-i restituie careva cheltuieli suportate pentru această reparație. Era o regulă nescrisă ca, în instituția dată angajații își făceau reparație din sursele proprii. Ce ține de blocul sanitar, îl folosea împreună cu deținuții, mai bine spus era un hol - un bloc sanitar improvizat, fără cheie, fără nimic. A menționat că a activat în cadrul Penitenciarului nr.18 Brănești din

01.08.2023 până la data de 15.12.2023. La momentul în care a fost repartizată, declară că nu a ales benevol instituția penitenciară, deoarece erau instruiți și deja nu mai putea să aleagă o altă activitate, urma să activeze acolo unde era instruită și deja conform instruirii urma să fie repartizată. Perioada de instruire a durat 3 ani. În această perioadă de instruire ea nu a avut posibilitatea să-și schimbe specialitatea, dar și-a dorit foarte mult. La solicitarea ei, i-a fost comunicat că după finisarea studiilor avea posibilitatea să-și schimbe funcția. În cadrul universității ea nu a avut posibilitate să-și schimbe specialitatea, de exemplu în ofițer de urmărire penală. În acest aspect nu a depus nicio cerere, solicitarea sa fiind una verbală pe care a adresat-o domnului Filip, care era comandantul lor, acesta i-a comunicat că nu mai este posibil așa ceva. Către Directorul Universității nu s-a adresat cu o astfel de solicitare, deoarece mereu era ghidată de dirigintele său, la Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” nu aveai posibilitatea să te duci de unul singur, totul se face doar prin diriginte, prin comandantul tău. Toate adresările, toate întrebările pe care le avea studentul, le adresa doar ultimului. Consideră că era lezată în dreptul de a depune o careva cerere, nu era posibil de făcut nimic. A indicat că nu a încercat să depun o careva cerere de schimb a specialității, dar a întrebat de la început dacă o astfel de acțiune era posibilă, la ce ultimul i-a comunicat că nu e posibil de făcut nimic. Când i s-a adus la cunoștință ordinul de repartizare, nu a menționat că refuză de a fi repartizată în Instituția nominalizată. A fost repartizată, a venit, a văzut condițiile, nu a depus vreo cerere de transfer în altă instituție penitenciară, deoarece la toate instituțiile nominalizate, condițiile practic sunt identice, făcând practică în Penitenciarul nr.13. Instituții în Republica Moldova sunt multe, însă dânsa a fost instruită anume pentru Administrația Națională a Penitenciarelor, și urma să se angajeze la serviciu anume acolo. Programele de studii pentru cei instruiți la Academia ”Ștefan cel Mare” pentru ANP, erau diferite de programele de studii pentru studenții ce urmau a fi angajați în inspectoratele de poliție. Pe parcursul studiilor, nu i s-au propus și alte locuri de muncă. A negat depozițiile date de martorii audiați pe caz precum că, dânsa, având o reușită bună, i s-au propus și alte locuri de muncă, însă din motiv că tatăl ei a activat la Penitenciarul nr. 18, dânsa a ales să activeze tot acolo, având în vedere că este mai de aproape de casă. A comunicat că a ales Penitenciarul nr.18 și nu a ales alte penitenciare, i s-a propus să activeze la Administrația Națională a Penitenciarelor, însă a refuzat pe motivul condițiilor, întrucât nu avea loc de trai, iar salariul care era atunci la moment nu era suficient pentru a sta la chirie și să muncească în mun.Chișinău. Când a purces la studii, a dorit să activeze având careva condiții. Deja, după ce a început activitatea în Penitenciar, nu mai putea solicita transferarea la o altă instituție și nici nu a încercat să o facă. A subliniat că, având un mentor, a exercitat contrar fișei postului anumite activități car nu țin de ceea în ce a fost instruită. Pe aspectul nominalizat, dânsa a semnalat Directorul instituției, ultimul cunoștea, mai cunoștea despre acest fapt și Administrația Națională a Penitenciarelor, inclusiv și doamna psiholog, care mi-a comunicat că nu este atît de greu, că sunt tânără și că voi face față. Ultimii mai cunoșteau prin faptul că eu semnam programele date. Din atribuțiile ce i-au fost impuse suplimentar, dânsa s-a refuzat de relațiile de socializare, iar de funcția de psiholog nu s-a refuzat pe motiv că erau doar programele. A acceptat această funcție, pe motiv că nu se reușea din cauza

incapacității de personal, deoarece doamna psiholog nu reușea efectiv să desfășoare activitatea. A declarat că nu a putut să refuze.

Și-a exprimat dezacordul față de calculul cheltuielilor de instruire pe toți anii pe care i-a învățat la Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare”, întrucât începând cu anul 2020 și până în anul 2023, instruirea s-a desfășurat în format online. Au avut careva obiective unde au ieșit și au făcut careva exerciții, au avut careva lecții unde urma să susțină careva exerciții de manevră. A mai explicat că, în cazarmă au fost cazate 17 fete într-o clasă de studii, cu paturi etajate, unde suprafața acesteia era tot așa cum este sala de ședințe. Cazarma a fost în primul an de studii și era obligatoriu, nu era posibilitate de refuz. În al doilea an de studii, Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” deja nu putea să ofere studenților loc de trai și fiecare își găsea unde să trăiască. Ea personal a închiriat un loc de trai, întrucât nu a fost asigurată de instituția de învățământ cu un loc de trai. În anul trei de studii, le-a fost pus la dispoziție cămine, doar în anul III, deoarece erau în renovare. Cazarea era contra cost, a câte 1000 lei lunar, unde stătea împreună cu trei fete în cameră. În anul I de studii a fost asigurată cu hrană de trei ori pe zi, deoarece locuia acolo. În anii doi și trei, nu a fost asigurată cu hrană. Cât privește uniforma, în primul an i s-a oferit uniformă, iar din cauza materialului, la o jumătate din elevi această uniformă s-a rupt, a procurat uniformă, inclusiv și încălțăminte. Pe parcursul a trei ani, ea și-a procurat uniformă din banii proprii. Uniforme oferite de instituție, deși erau necalitative, nu le-a restituit, le are și acum acasă, deoarece înapoi nu le primește nimeni. În momentul în care li s-a oferit uniforma, a indicat asupra calității proaste a acesteia, la ce superiorii i-au comunicat: ”Păi așa e...”. Toate obiecțiile i le înainta domului Filip, care era responsabil, iar ultimul le răspundea: ”Nu avem...asta e...haideți să cumpărăm.....”. De regulă, elevii, studenții strângeau bani și cumpărau cele necesare, prin intermediul responsabilului pe nume Filip, inclusiv cărțile. La fel, în primul an de studii nu a fost asigurată nici nu lenjerie de pat, fiecare aducea de acasă. În cadrul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” în timpul orelor de studii nu avea voie să se folosească de internet, dar acasă din sursele proprii foloseau serviciile de internet, deoarece în anul doi și trei dânsa nu era cu traiul pe teritoriul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare”. A concretizat că, totuși, în perioada cât s-a aflat în cazarmă, în anul întâi era internet, însă nu atât de bun ca să se poată folosi absolut cu toții, fiecare dispunea de resursele sale proprii. Pe perioada de studii, ei singuri își procurau Codurile penale, Codul de executare, deoarece acestea în fiecare an se modificau, însă ceea ce era legat de cărți, avea acces la bibliotecă. Produsele sanitare, produsele de igienă la fel erau achiziționate de elevi. La sfârșitul anului trei, în ultima lună, au venit și i-au anunțat pe toți să vină și să ridice câte 2 pungi cu conserve și cu încă ceva. Au fost studenți care au acceptat aceste pungi, însă au fost și de ăștia care au refuzat să ia punga. Acestea se eliberau conform semnăturii.

Stagiul de practică în anii 2021-2022 dânsa personal l-a desfășurat la Inspectoratul de poliție Criuleni, Secția urmărire penală, iar practica în anul trei a desfășurat-o în mun. Chișinău în Penitenciarul nr.13.

Reprezentanta pârâtei/reclamantei, avocata Ioana-Doina Străisteanu, a pledat pentru respingerea acțiunii înaintate de Administrația Națională a Penitenciarelor, ca fiind

neîntemeiată, și concomitent, a solicitat admiterea integrală a acțiunii reconvenționale înaintate în numele lui Mîndru Ludmila, potrivit modului formulat.

Avocata a precizat că litigiul din speță este de natură civilă pentru înaintarea pretențiilor înaintate de Administrația Națională a Penitenciarelor, cu asistența Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare”, căruia îi sunt aplicabile prevederile în ceea ce ține de raportul obligațional. Astfel, a notat că părțile sunt într-un contract verbal, deși există o Hotărâre de Guvern nr. 923 care obligă instituția de învățământ superioară, adică Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare”, să semneze cu fiecare student un contract, unde aceștia nu au făcut-o niciodată cu nici unul din studenții înscriși la studii. Cu Ludmila Mîndru, în special, un asemenea contract nu a fost semnat. De aceea, a insistat asupra aplicabilității prevederilor legislației civile și în conformitate cu art. 777 alin.(2) Cod civil și art. 885 Cod civil, art. 903 Cod civil și art. 916 Cod civil, care explică care este natura raportului juridic dintre Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” și Administrația Națională a Penitenciarelor pe de o parte, și Ludmila Mîndru pe de altă parte. În respectivul raport, unicul document care oferă cât de cât o detaliere sau o înțelegere, este acel angajament. A subliniat că, reprezentanta Administrației Naționale a Penitenciarelor a declarat că angajamentul a fost semnat în baza Legii nr. 300 și aceasta este o poziție foarte greșită. Afirmă că, angajamentul semnat de către Ludmila Mîndru după ce a fost înscrisă, datând cu 29.10.2020, ca și absolventă a Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare”, dar nu ca studentă a acestei instituții de învățământ, este întemeiat pe Legea nr. 288 din 2016 privind funcționarul public cu statut special în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Acest angajament, la fel ca și Hotărârea de Guvern nr. 923 indică aceste calcule și această sumă va fi făcută într-un mod stabilit de către Guvern. Chiar și reprezentatul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” a prezentat un calcul de 107000 lei, nu a putut să explice care este formula de calcul. A declarat că, calcul contabil din speță, este unul simplu, care pornește de la bugetul anual al Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” a MAI, împărțit la numărul de studenți și în acest calcul, se cuprind absolut toate cheltuielile, care nu au nici o legătură cu procesul de instruire nemijlocit al Ludmilei Mîndru. A accentuat că, Ludmila Mîndru nu ar trebui să fie defavorizată, fiind o persoană fizică, iar în cazul părții adverse, este cazul bugetului public și banilor publici. De la Ludmila Mîndru, pentru că nu are un asemenea contract, dar a folosit exact aceleași materiale și a trecut prin aceeași infecție, pe aceleași paturi duble, unde din banii părinților a fost achitată și uniforma și insigna, urmează să achite de 3,5 ori mai mult decât un student care ar fi achitat 10000 lei anual, după care ar fi refuzat să mai lucreze în instituțiile de forță, deoarece după ce a fost infectată în Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare”, a mai fost infectată și la locul de muncă. Pârâții din acțiunea reconvențională, neagă că Mîndru Ludmila ar fi suferit o careva infecție. În baza art. 123 din Codul de procedură civilă, a pus accent pe faptul că sunt fapte de notorietate publică pe care nu urmează să le demonstreze reclamanta pe acțiunea reconvențională. Vizitele CpPT, vizitele de la avocatul poporului, rapoartele sunt publicate, ceea ce dă dovada faptului că ultimii au fost în vizită la Penitenciarul nr.18 Brănești în anul 2023, care în urma vizitei au constatat prize care nu sunt ancorate, au constatat veceuri insalubre, condiții inumane pentru deținuți și angajați. A menționat că partea adversă a prezentat două poze fără un

proces-verbal de constatare a locurilor de muncă, pentru a crea aparența că un birou de la sediul central al Administrației Naționale a Penitenciarelor este exact același ca cel din Penitenciarul nr.18 Brănești, pe care nu le-a văzut Ombudsmanul. A mai apreciat că, inclusiv martorii audiați în cadrul ședințelor de judecată, au confirmat că calculul invocat de partea adversă este unul arbitrar, confirmarea faptului că nu toate cheltuielile suportate de Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” și facturile care le-au prezentat, evitând să explice de ce toate clădirile lor administrative și căminele care se deservesc, sunt incluse în calculul impus lui Ludmila Mîndru. În acest sens, a solicitat instanței să dea apreciere critică declarațiilor martorului Filip Ion, care în opinia avocatei, a mințit vizualizând capturile de ecran din discuția ultimului cu studenții. A declarat că, în fapt, *pârâta Ludmila Mîndru nu neagă că urmează să restituie cheltuielile pentru studiile pe care le-a făcut*, însă nu este de acord cu suma solicitată spre încasare, considerând-o a fi nejustificată. Dacă contractul pentru studii cu o persoană privată este de 10000 lei, acesta urmează să fie plafonul care urmează a fi încasat pentru fiecare an de studii de la Ludmila Mîndru și nicidecum mai mult, deoarece nu este justificat, iar partea adversă nu se poate bucura de degrevarea de probațiune, deoarece faptele la care ultimii fac referire, urmează să fie probate, acesta fiind un standard al echității și al contradictorialității într-un proces civil.

În ceea ce privește acțiunea reconvențională, a solicitat inclusiv încasarea prejudiciului moral, pentru că rareori tinerii care se încadrează în serviciu după absolvirea instituției de învățământ, la organele de forță, pot face dovadă cu documente medicale a faptului că infecția și maladia de care suferă, au căpătat-o pe durata serviciului de muncă, la locul său de muncă. Sistemul Penitenciar din R. Moldova, ani la rând a fost criticat și bugetul de stat a compensat prejudiciul moral deținuților care au ispășit pedepsele în asemenea penitenciare. Nu este o diferență între condițiile de muncă și cele de detenție, deoarece este aceeași instituție, nu diferă mirosul, nu diferă starea sanitară, iar în Penitenciarul nr.18 Brănești este un veceu comun, și despre aceasta vorbesc rapoartele CpPT. Bacteriile care au dus la agravarea sănătății lui Mîndru Ludmila, pe care nici specialiștii din Ministerul Afacerilor Interne nu o puteau depista și tot prescriau diferite tratamente, după cum ne arată documentele, erau incapabili să ofere un careva ajutor. A reținut că, Mîndru Ludmila a declarat că a depus două cereri de concediere și a indicat motivele reale, care de două ori au fost rupte în față și nu au fost primite, însă, la polul opus, în ședința de judecată, reprezentanții a două instituții de stat, care au experiență în spate, au declarat că Ludmila Mîndru, fiind tânăr specialist, trebuia să insiste sau să facă dovada că anume din cauza stării de sănătate agravată la locul de muncă, ultima s-a concediat. Consideră că, o atare opțiune este ireală pentru un tânăr specialist. Iar în fișa de post pe care partea adversă au anexat-o la materialele dosarului, o cerință de angajare în această funcție a fost un an de experiență în serviciul pe care l-a prestat de reabilitare și asistență pedagogică, iar Mîndru Ludmila nu avea această experiență.

A notat, faptul că s-au calculat anii de studiu la Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” în stagiul de muncă, e și firesc, deoarece Mîndru Ludmila a muncit, a spălat și a salvat banii Academiei, pe care ei le indică în facturi că le-ar fi cumpărat de la alte întreprinderi. În acest sens, a pledat ca fiind justificată încasarea solidară din contul

pârâților, de la Administrația Națională a Penitenciarelor și Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” a MAI, a sumei de 70000 lei cu titlu de prejudiciu biologic cauzat părții reclamante și suma de 50000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru eșecul de care au dat dovadă în a-și exercita obligația de respect și protecție pentru studentul și tânărul specialist. Tânărul trebuie să înțeleagă și să fie în siguranță când face studii și când se angajează pentru prima dată în câmpul muncii în organele de forță. Uniforma impune respect și impune autoritate, ea vine cu obligații, iar reclamanta pe acțiunea reconvențională Mîndru Ludmila nu neagă acest lucru, dar nu se cuvine să fie distrusă resursa umană pe care o creștem în Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” a MAI și în care se investesc resurse și se doresc în serviciu și în sistem pentru următorii 5 ani.

Concluzionând, a solicitat instanței de judecată să respingă cererea de chemare în judecată inițială, ca fiind una neprobată, deoarece sarcina probei nu a fost epuizată, chiar și la întrebările facultative, fiind primite doar răspunsuri abstracte.

2. **Aprecierea instanței de judecată.**

Audiind pozițiile părților din proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată prin prisma înscrisurilor atașate la acțiune, instanța de judecată conchide că cererea de chemare în judecată depusă de Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva lui Mîndru Ludmila cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire, este temeinică şi necesită a fi admisă integral, iar acțiunea reconvențională înaintată de Mîndru Ludmila către Administrația Națională a Penitenciarelor şi Academia ”Ştefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la încasarea prejudiciului biologic, a prejudiciului moral şi cheltuielilor judiciare, este nefondată, urmând a fi respinsă, reieşind din următoarele considerente.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Totodată se va menționa că, nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În urma aprecierii probelor, instanța este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

2.1. Acțiunea inițială la cererea de chemare în judecată depusă de Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva lui Mîndru Ludmila cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire:

Analizând întreg materialul probatoriu administrat în cauză, instanța reține că, pârâta Mîndru Ludmila, fiind înmatriculată la studii superioare de licență în cadrul Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI, secția zi, în anul 2020, se atribuie la categoria funcționarilor publici cu statut special.

La data de 29.10.2020 pârâta Mîndru Ludmila a semnat un angajament, prin care se confirmă că a fost informată despre prevederile art. 26 alin. (4) al Legii nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, potrivit cărora, funcționarul public cu statut special care a absolvit o instituție de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne din banii bugetului de stat și a încetat raportul de serviciu în primii 5 ani de activitate din motivele specificate la art. 47 alin. (1) lit.a), h), k)-m) restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne (f.d.10).

La momentul semnării acestui angajament, pârâtei Mîndru Ludmila i s-a adus la cunoștință și personal și-a dat consimțământul și s-a obligat să-l respecte, obligându-se să activeze pe un termen de 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat, în corespundere cu art. 47 al Legii enunțate supra, asumându-se să restituie cheltuielile de instruire. Deci, conform angajamentului este clar expus că urmează să restituie cheltuielile de instruire.

Asupra angajamentului, pârâta nu a înaintat careva obiecții nici la momentul semnării, nici pe parcursul desfășurării activității sale profesionale. Deci se rezumă că odată semnat, a fost de acord cu obligațiile impuse de părți.

După absolvirea Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI, pârâta a fost repartizată la serviciu în cadrul sistemului administrației penitenciare, în baza Hotărârii Guvernului nr.835/2001 privind instruirea personalului din sistemul penitenciar. Mai exact, prin Ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.***** din 21.07.2023, Ludmila Mîndru, agent superior, începând cu data de 21.07.2023, a fost numită prin repartizare după absolvirea Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI, în funcția de ofițer superior al Secției reintegrare socială a Penitenciarului nr.18-Brănești, cu acordarea gradului special “inspector de justiție” (f.d.12).

La baza acestui ordin, potrivit antetului, a stat drept temei raportul cet.Mîndru Ludmila, precum și decizia conducerii.

Corespunzător, art. 25 alin. (2) din Legea nr.300/2017 privind sistemul administrației penitenciare stabilește că, Persoanele, selectate de Administraţia Națională a Penitenciarilor, admise la instituţiile de învăţământ superior pentru pregătirea personalului de penitenciare, semnează un angajament prin care se obligă să activeze în sistemul administraţiei penitenciare cel puţin 5 ani după absolvirea studiilor respective.

În continuare, ca urmare a depunerii raportului de demisie, prin Ordinul Directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.***** ef din 11.12.2023, în temeiul alin. (1), art. 82 și alin. (1) art.83 din Legea 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, pârâta a fost demisionată în rezervă, la solicitarea scrisă a încetării

raporturilor de serviciu din funcția de ofițer superior al Secției reintegrare socială a Penitenciarului nr. 18-Brănești (f.d.13).

Prin pct. 3 al Ordinului antereferit, a fost dispus ca: *”Direcția juridică a Administrației Naționale a Penitenciarelor va iniția măsuri de recuperare a cheltuielilor pentru şcolarizare, în conformitate cu prevederile art. 25 al Legii nr.300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare”.*

Pct. 5 al aceluiași Ordin stipula dreptul pârâtei Mîndru Ludmila de a contesta Ordinul în cauză în termen de 30 de zile din data comunicării, la organul emitent, însă pârâta nu l-a contestat, toate dispozițiile păstrându-și efectele juridice.

Conform art. 58 alin.(8) din Legea nr.300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, Administraţia Naţională a Penitenciarelor şi instituţiile subordonate au obligaţia să ţină, în modul stabilit, evidenţa timpului de muncă prestată efectiv de fiecare funcţionar public cu statut special.

În acest sens, din lucrările dosarului rezultă că, pârâta **a activat** în cadrul sistemului administrației penitenciare în perioada 21.07.2023 - 11.12.2023, ceea ce constituie **151 zile**, însă conform angajamentului din data de 29.10.2020, întocmit în conformitate cu art. 25 alin.(2) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, **urma să activeze nu mai puțin de 5 ani după absolvirea studiilor**.

Corespunzător, prin comunicatul nr.A/22-2533 din 22 decembrie 2023, emis de Academia ”Ștefan cel Mare”, au fost calculate cheltuielile pentru instruire suportate de Academia ”Ștefan cel Mare” pe perioada anilor de studii a absolventei Mîndru Ludmila, după cum urmează: 31.08.2020-31.12.2020=15505,20 lei; 01.01.2021-31.12.2021=41278,90 lei; 01.01.2022-31.12.2022=37640,30 lei; 01.01.2023-20.07.2023=22774,10 lei, perioada de activitate constituind 151 zile (21.07.2023-18.12.2023), respectiv perioada nelucrată în cazul lui Mîndru Ludmila a fost stabilită a fi de 1674 zile, astfel încât cheltuielile de restituire au fost evaluate la suma de 107501,55 lei *(conform formulei: 117198,50 lei : 1825 zile (365 zile x 5 ani) = 64,22 lei/zi x 1674 zile = 107501,55 lei)* (f.d.14).

În conformitate cu dispozițiile art.15 alin.(1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Potrivit art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În speță, obiectul juridic litigios constituie încasarea cheltuielilor pentru instruirea profesională.

Conform art. art. 774, 775 alin. (1) Cod civil, În virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri. Debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Potrivit prevederilor art. art. 776, 858 alin. (1), (2) Cod civil, Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii. Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

În corespundere cu prevederile art. 25 alin. (2) din Legea 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, Persoanele, selectate de Administraţia Națională a Penitenciarilor, admise la instituţiile de învăţământ superior pentru pregătirea personalului de penitenciare, **semnează un angajament** prin care se obligă să activeze în sistemul administraţiei penitenciare cel puţin 5 ani după absolvirea studiilor respective.

Art. 43 din Constituția Republicii Moldova, garantează dreptul la muncă și protecția muncii. Astfel, alin.(1) din respectivul articol statuează că: Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiţii echitabile şi satisfăcătoare de muncă, precum şi la protecţia împotriva şomajului.

Cu transpunere la cazul din speță, *ab initio*, în contextul contra-argumentelor formulate de pârâta pe acțiunea inițială și reprezentanta acesteia, instanța clarifică faptul că prezentul litigiu nu are incidenţă directă asupra raporturilor juridice de muncă stabilite anterior între ANP și Mîndru Ludmila, ci urmăreşte asigurarea executării obligaţiilor asumate prin angajamentul semnat de către Mîndru Ludmila.

În acest sens, sunt relevante raționamentele desfășurate de Curtea Constituțională a Republicii Moldova în Hotărârea nr. 11 din 04.06.2009, potrivit cărora: […] *libertatea muncii include dreptul persoanei de a-şi alege după propria voinţă munca (profesia, ocupaţia) şi locul muncii*, precum şi dreptul de a nu munci şi de a-şi continua studiile postuniversitare (masterat, doctorat), *însă nu presupune libertatea de a nu executa obligaţiile asumate la momentul încheierii contractului-tip* (privind realizarea studiilor în instituţiile de învăţământ superior şi mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanţare bugetară şi plasarea tinerilor specialişti în cîmpul muncii) între persoane şi instituţia de învăţământ şi, implicit, de a nu restitui statului cheltuielile pentru studii. Cu referire la argumentul din sesizare privind interzicerea de Constituţie a muncii forţate, Curtea menţionează că Hotărîrea nr.923 nu limitează exercitarea drepturilor şi obligaţiilor prevăzute de legislaţia muncii, deoarece nu are incidenţă directă asupra raporturilor juridice de muncă, ci urmăreşte asigurarea executării obligaţiilor asumate prin contract.[…].

Așadar, instanța precizează că, la 4 septembrie 2001 Guvernul a adoptat Hotărîrea nr.923 cu privire la plasarea în cîmpul muncii a absolvenţilor instituţiilor de învăţământ superior şi mediu de specialitate de stat, care a fost modificată, la 23 decembrie 2003, prin Hotărîrea nr.1551 cu privire la reorganizarea instituţiilor de învăţământ superior de scurtă durată (colegii) în instituţii de învăţământ mediu de specialitate (colegii) şi, la 25 aprilie 2006, prin Hotărîrea Guvernului nr.4333 .

Hotărîrea Guvernului nr.923 a fost adoptată în corespundere cu actele normative menţionate şi în vederea organizării executării eficiente a prevederilor acestora, în scopul determinării tinerilor specialişti, care şi-au făcut studiile în grupele cu finanţare de la buget din instituţiile de învăţământ superior şi mediu de specialitate, să se prezinte la locurile de muncă conform repartizării.

Potrivit prevederilor pct. 3 și pct. 4 din Hotărârea de Guvern nr.923/2001 *(în redacţia în vigoare la momentul înmatriculării pârâtei Mîndru Ludmila la studii în cadrul Academiei "Ştefan cel Mare", cât şi la momentul numirii acesteia în funcţie în cadrul Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor, Penitenciarul nr. 18 Brăneşti)*, se stabileşte că sus-numiţii absolvenţi ai instituţiilor de învăţământ superior şi profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de stat vor fi repartizaţi la lucru după specialităţi în conformitate cu ofertele ministerelor, altor autorităţi administrative centrale şi autorităţilor administraţiei publice locale, fiind obligaţi să lucreze trei ani în unităţile şi structurile în care au fost repartizaţi, dacă normele speciale nu prevăd altfel. În cazul în care tînărul specialist refuză să se prezinte la locul de lucru conform repartizării sau îşi suspendă activitatea înainte de expirarea termenului de trei ani stabilit, el este obligat să restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituţia- respectivă de învăţământ, în baza Metodologiei de restituire la bugetul de stat a cheltuielilor pentru instruire, aprobată de Guvern, dacă normele speciale nu prevăd altfel.

La rândul său, *Legea specială* – Legea nr.288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, art. 70 alin.(4) instituie că, studenţii Academiei „Ştefan cel Mare" a Ministerului Afacerilor Interne se consideră funcţionari publici cu statut special pe o perioadă de 5 ani după intrarea în vigoare a prezentei legi.

Legea prenotată a intrat în vigoare la data de 25.05.2017, prin urmare prevederea antereferită este aplicabilă situației pârâtei pe acțiunea inițială Mîndru Ludmila, înmatriculată la studii în cadrul Academiei "Ștefan cel Mare" a MAI în anul 2020 (angajamentul semnat de aceasta datând cu 29 octombrie 2020).

Corespunzător, sunt relevante și aplicabile situației litigioase prevederile art. 26 alin. (4) din Legea precitată, care în redacția în vigoare la acea perioadă stabilea următoarele: "*Funcţionarul public cu statut special care a absolvit o instituţie de învăţământ a Ministerului Afacerilor Interne din banii bugetului de stat şi a încetat raportul de serviciu în primii 5 ani de activitate din motivele specificate la art. 38 alin. (1) lit. a), g)–r) şi t)–w) restituie cheltuielile pentru studii proporţional cu perioada rămasă pînă la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne*."

Concomitent, prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 135 din 23 mai 2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind condițiile si modalitatea de restituire a cheltuielilor pentru instruire de către funcționarii publici cu statut special, si anume prevederile pct. 7.1 din Regulament, statuează că funcționarul public cu statut special va restitui în bugetul de stat, prin intermediul MAI. cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, calculate în condițiile legii, proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în cazul încetării raportului de serviciu în primii 5 ani de activitate prin demisie.

Cadrul legal invocat supra, dovedește caracterul justificat al acțiunii formulate de Administrația Națională a Penitenciarelor față de Mîndru Ludmila cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruirea pârâtei.

În partea ce ține de obiecția părții pârâte pe acțiunea inițială privind neprezentarea contractului de studii, instanța observă că aceasta a fost combătută prin argumentul invocat în referința prezentată de reprezentantul Academiei "Ștefan cel Mare" a MAI,

prin care a explicat că, ținând cont de faptul că studenții încheie raporturi de serviciu și nu de muncă, Mîndru Ludmila a semnat angajamentul, în modul stabilit, iar odată cu înmatricularea la studii, prin ordinul Rectorului Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI, aceasta a fost încadrată în funcție publică cu statut special instant fiind pusă astfel la toate tipurile de subzistență, încheind un raport de serviciu, ceea ce presupune o categorie specială și/sau aparte a relațiilor de muncă.

Totodată, potrivit art. 25 alin. (4) din Legea 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare *(în redacția în vigoare la data semnării angajamentului de către pârâta Mîndru Ludmila – 29.10.2020),* în cazul în care nu se respectă angajamentul, persoanele selectate de către Administrația Națională a Penitenciarelor, admise la instituțiile de învățământ superior pentru pregătirea personalului de penitenciare, sunt obligate să restituie cheltuielile de școlarizare proporțional cu perioada rămasă până la finele termenului pentru care au semnat angajamentul.

Adițional, și stipulațiunile din pct.1 din Anexa nr.6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2000 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică şi statutul funcționarului public, stabilesc că, **angajamentul scris** al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare angajament) reprezintă **actul juridic unilateral** prin care funcționarul public își asumă obligaţia de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în afară sau în străinătate, iar potrivit pct. 3 din aceeași Anexă, angajamentul se întocmește în cazul în care durata formei sau durata cumulativă a formelor de dezvoltare profesională la care este delegat funcționarul depășește 90 de zile într-un an calendaristic.

Mai mult, conștientizarea angajamentului asumat, în special a efectelor juridice ale acestuia, se dovedește prin explicațiile făcute de pârâta pe acțiunea inițială Mîndru Ludmila, care a comunicat: *”[...] La momentul în care a fost repartizată, declară că nu a ales benevol instituția penitenciară, deoarece erau instruiți și deja nu mai putea să aleagă o altă activitate, **urma să activeze acolo unde era instruită și deja conform instruirii urma să fie repartizată**. Perioada de instruire a durat 3 ani. În această perioadă de instruire ea nu a avut posibilitatea să-și schimbe specialitatea, [...].”*

Așadar, din analiza subsumată a explicațiilor părților, cât și a lucrărilor dosarului, instanța reține că, partea pârâtă în esență nici nu neagă că nu a executat obligațiunea asumată prin angajamentul semnat la 29.10.2020, dar obiectează prin prisma unor chestiuni legate de procedura de semnare și oficializare a raportului obligațional stabilit între părți (lipsa unui contract semnat între părți), și inclusiv obiectează față de cuantumul cheltuielilor de instruire solicitate spre restituire de către Administrația Națională a Penitenciarelor.

Însă, după cum rezultă din cadrul legal precitat, angajamentul consemnat în formă scrisă, ține locul acelui act juridic care oficializează raportul obligațional instituit între părți, obiectul și conținutul angajamentului fiind unul cert definit, conștientizat de ambele părți, inclusiv de pârâta pe acțiunea inițială, Mîndru Ludmila.

Este de menționat și faptul că, prin Ordinul Directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.***** ef din 11.12.2023, în temeiul alin. (1), art. 82 și alin. (1) art.83 din Legea 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, pârâta a fost demisionată în rezervă, *la solicitarea scrisă* (raportul) a acesteia de încetare a raporturilor de serviciu din funcția de ofițer superior al Secției reintegrare socială a Penitenciarului nr. 18-Brănești.

Careva motive, fie incidente, anterior încetării raporturilor de serviciu *(inclusiv legate de condițiile de muncă, atribuțiile exercitate în raport cu cele prevăzute de fișa de post, precum și starea de sănătate a numitei Mîndru Ludmila)*, *Mîndru Ludmila nu a notificat* nici în fața administrației instituției penitenciare în care activa, nici în fața Administrației Naționale a Penitenciarelor, în calitate de instituție ierarhic superioară. Acest aspect a fost declarat chiar de către Mîndru Ludmila în cadrul ședinței de judecată, declarând că pretinsele inconveniențe, reclamații, fie dezacord cu unele aspecte legate de spectrul atribuțiilor de serviciu exercitate, fie legate de condițiile pretins precare de muncă, au fost formulate exclusiv verbal în fața superiorilor, fiind descurajată de către alți colegi de a înainta careva reclamații în formă scrisă. Altfel spus, dovada cărorva adresări, plângeri, reclamații din partea lui Mîndru Ludmila în fața ANP, fie față de administrația Penitenciarului nr. 18 Brănești, instanței nu i-a fost prezentată, argumentele ultimei rămânând a fi convenționale și declarative.

Urmînd a puncta în partea dată și un alt aspect care a fost constatat în cadrul examinării cauzei din declarațiile martorului Filip Ion, că partea pîrîtă avea o reușită destul de bună la învățătură, iar în anul doi de studii de efectuează repartizarea la specialități, respectiv ultima a avut oportunitatea avînd o reușită bună să aleagă altă specializare, însă motivația sa a fost datorată faptului că tatăl său activa în acea perioadă în Penitenciarul unde a fost repartizată și dînsa și că stagiul în activitate este diferențiat, de alte domenii, respectiv era familiarizată cu activitatea din penitenciar. Ba mai mult, oricând putea depune cerere de transfer în alt loc de muncă între instituții, ori chiar în cadrul aceleași instituții pe aceleași motive expuse în acțiunea inițiată în acest proces, în care corespunzător s-ar fi prelungit obligația asumată.

Așadar, reieșind din faptul că Mîndru Ludmila a activat doar 151 zile în cadrul Penitenciarului nr. 18 Brănești al ANP, după absolvirea studiilor de profil, din 21.07.2023 până la 11.12.2023, iar perioada nelucrată constituie 1674, instanța consideră că suma pe care Mîndru Ludmila urmează să o achite proporțional termenului neexecutat, constituie 107501,55 lei, potrivit calculului redat infra: *pornind de la cheltuielile suportate de Academia ”Ştefan cel Mare” pentru instruirea lui Mîndru Ludmila pe perioada anilor de studii a absolventei în cauză, după cum urmează: 31.08.2020-31.12.2020=15505,20 lei; 01.01.2021-31.12.2021=41278,90 lei; 01.01.2022-31.12.2022=37640,30 lei; 01.01.2023-20.07.2023=22774,10 lei, perioada de activitate constituind 151 zile (21.07.2023-18.12.2023), respectiv perioada nelucrată în cazul lui Mîndru Ludmila a fost stabilită a fi de 1674 zile, astfel încât cheltuielile de restituire au fost evaluate la suma de 107501,55 lei (conform formulei: 117198,50 lei [15505,20 lei+41278,90 lei+37640,30 lei+22774,10 lei] : 1825 zile (365 zile x 5 ani) = 64,22 lei/zi x 1674 zile = 107501,55 lei).*

Tot la acest capitol, instanța notează că, partea pârâtă pe acțiunea inițială nu a pătruns în esența răspunsului furnizat de Ministerul Educației și Cercetării al RM cu referire la prevederile pct.4 din HG nr.923/2001 cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de stat. Or, Ministerul a notat că, *normele speciale* din textul actului normativ menționat supra, se referă la organizarea și funcționarea unor instituții publice de învățământ din subordinea MAI, *în special instituția publică de învățământ superior Academia "Ștefan cel Mare" a MAI (Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 135 din 23 mai 2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind condițiile si modalitatea de restituire a cheltuielilor pentru instruire de către funcționarii publici cu statut special)*.

Corespunzător, instanța nu întrevede niciun motiv de a pune la îndoială legalitatea și corectitudinea calculului invocat de instituția competentă în acest sens.

Tot aici, instanța reiterează că, deși partea pârâtă pe acțiunea inițială și reprezentanta acesteia *nu neagă faptul că urmează a restitui cheltuielile pentru instruire*, dar nu sunt de acord cu suma solicitată de reclamant, considerând-o a fi una exagerată. În contrapunere acestei poziții declarative și convenționale, instanța evidențiază că, partea nu a fost limitată în dreptul dea prezenta un calcul argumentat care ar fi suma suportată de către stat pentru instruirea unui student, avînd calculul prezentat de către părți, ori dispunerea expertizei contabile, care ar fi fost executată de către experți în domeniu, în vederea stabilirii modalității de calcul a cheltuielilor necesare pentru instruirea unui student în respectiva instituție, în coraport cu linia bugetară.

Este necesar de evidențiat că această instituție publică de învățământ superior, în care a fost înmatriculată pârâta la studii cu finanțare la buget, are misiunea de instruire a specialiștilor de înaltă calificare prin formarea inițială (studii superioare de licență, de master și de doctorat), formarea inițială a funcționarilor publici cu statut special angajați din sursă externă, de dezvoltare (formare) profesională continuă a personalului MAI și altor organe de aplicare a legii, precum și asigurarea științifico-metodică a activității MAI și a autorităților administrative și instituțiilor din subordinea acestuia.

Pe parcursul studiilor, Mîndru Ludmila a fost asigurată gratuit cu uniformă, echipament, bursă, cazare (în perioadele relatate în actele anexate la dosar), alimentații (pentru perioadele relatate în actele anexate la dosar), asigurare socială, asigurare medicală gratuită, a beneficiat de transport gratuit pe toată perioada de studii, a participat la activităţi (servicii de planton, care este divizat în 3 moduri, serviciul de patrulare și sentinelă, serviciul de interior a plantonului, serviciul cantină), un loc de muncă asigurat imediat după absolvire (agent superior în funcție de execuție, ca funcționar public cu statut special de categoria A, ofițer superior al Secției reintegrare socială a Penitenciarului nr. 18 – Brănești), obținerea gradului special de "inspector de justiție", perioada studiilor fiind inclusă în vechimea în muncă, inclusiv a beneficiat de o infrastructură modernă de instruire (cu sesiune inclusiv în format online), a beneficiat de o formare profesională adaptată standardelor Uniunii Europene, a beneficiat pe parcursul anilor de studii de discipline care au fost predate de profesori calificați, prin diverse metode, atît cu prezență fizică la ore, sălile în care își face studiile sunt conectate la

curent electric, încălzire pe perioada rece a anului, blocurile sanitare sunt conectate la apă, punctul medical, pentru o asemenea instituție trebuie să dețină minim de preparate de prim ajutor, și aici nu poate fi vorba dacă s-a adresat partea la medic, ori nu se calculează minimul de medicamente necesare individual per persoană fizică, orice instituție urmează să dețină mijloace de transport, personal auxiliar, bibliotecă, ce oferă material didactic corespunzător disponibile oricând studenților, și acesta mereu urmează a fi actualizat, mereu cu literatură nouă, reieșind din evoluția cadrului Legislativ, care este în continuă modificare. Deopotrivă, instanța relevă că instituția de învățământ are diverse cheltuieli pentru combustibil/carburanți, care reflectă cheltuielile pentru combustibilul procurat pentru mijloacele de transport aflate în gestiunea instituției, utilizate în procesul organizării al instruirii/Studiilor în cadrul Academiei, cheltuieli produse alimentare, care la rândul lor cuprind cheltuieli suportate de către instituție începând cu etapa de achiziționare a produselor alimentare, până la deservirea nemijlocită a beneficiarilor. Instituția beneficiază de telefonie fixă și de internet, și asta nu înseamnă că în mod obligatoriu pârâta trebuie să le utilizeze, ele există, fiind la preferința părții de a le utiliza ori nu.

În esență, cele antereferite denotă cert că pentru instruirea unui student, instituția de învățământ superior suportă nu doar cheltuieli care direct îl vizează doar pe un anume student, dar și alte cheltuieli de întreținere ale instituției, cât și cheltuielile pentru instruirea nemijlocită a studentului, ori acesta este instruit și ghidat pe parcursul studiilor de diverși specialiști, potrivit calendarului universitar al procesului de studii pentru fiecare an.

În concluzie, instanța reține că partea reclamantă s-a obligat să asigure instruirea conform specialității alese de Mîndru Ludmila, obligație realizată de Administrația Națională a penitenciarelor prin intermediul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, iar pe de altă parte, pârâta Mîndru Ludmila s-a obligat să îndeplinească serviciul public unde a fost repartizată, în decurs de 5 ani, după absolvirea studiilor, *obligație care nu a fost respectată de către ultima, acest din urmă aspect fiind recunoscut chiar de partea pârâtă în explicațiile date în ședința de judecată.*

Mai mult ca atât, prin faptul că nu a dorit să-și continue activitatea în serviciul public în conformitate cu obligația asumată, pârâta Mîndru Ludmila a lipsit Administrația Națională a Penitenciarelor de un specialist în domeniu, impunând în sarcina administrației necesitatea de a instrui cadre noi în domeniu, inclusiv să aloce mijloace financiare pentru instruirea acestora, ori pregătirea specialiștilor din instituția nominalizată nu se realizează în scopuri personale, ci în interesele statului.

Pentru cumul argumentelor de fapt și de drept desfășurate supra, instanța reiterează convingerea privind necesitatea admiterii integrale a acțiunii inițiale formulate de Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva lui Mîndru Ludmila, cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire.

II. Acțiunea reconvențională formulată de Mîndru Ludmila către Administrația Națională a Penitenciarelor și Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la încasarea prejudiciului biologic, a prejudiciului moral și a cheltuielilor judiciare.

În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1), (2) Cod Civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părţi pînă la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

Potrivit art. 16 alin. (1) lit. g) Cod Civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.

Principiul reparării integrale a prejudiciului se traduce prin formula tradiţională, moştenită din dreptul privat roman, care cuprinde pierderea suportată – *damnum emergens* şi beneficiul ratat – *lucrum cessans*.

Articolul 19 Cod civil enunță cine poate solicita reperarea prejudiciului și ce este repararea prejudiciului, după cum urmează: (1) În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic). (4) Pierderea șansei se repară doar dacă ea constă în dispariția actuală și certă a unei eventualități favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde șansei pierdute și nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din șansă dacă ea se materializa. (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea. (6) În locul reparării prejudiciului patrimonial conform alin. (2) și (5), persoana lezată poate cere de la cel care răspunde de prejudiciu recuperarea întregului profit pe care acesta l-a obținut în legătură cu cauzarea prejudiciului. Această regulă se aplică doar dacă legea ori contractul prevede o asemenea formă de determinare a prejudiciului patrimonial sau dacă aplicarea unei asemenea forme de determinare a prejudiciului patrimonial este rezonabilă în împrejurările cazului.

Conform dispozițiilor art. 1998 alin. (1) Cod Civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Sub incidența normei articolului 1998 Cod Civil cad toate raporturile de reparare a prejudiciului *delictual*, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligaţii delictuale, ţinând cont de specificul lor.

Spre deosebire de răspunderea contractuală, care apare ca urmare a încălcării unei obligaţii concrete, stabilită prin contract, cea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

Pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplineşte temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componenţa delictului civil. Componenţa delictului civil constituie o totalitate de

elemente esenţiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale.

Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, *raportul cauzal* dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia.

Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii. Dacă legea modifică sau restrânge cercul condiţiilor necesare pentru angajarea răspunderii delictuale, suntem în prezenţa unor condiţii speciale.

Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. În dependenţă de posibilitatea evaluării, deosebim prejudiciu moral şi patrimonial.

Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acţiunii sau inacţiunii. Fapta ilicită apare sub forma inacţiunii în acele situaţii când, potrivit legii, o persoană este obligată să îndeplinească o activitate sau să săvârşească o anumită acţiune. Abţinerea de la îndeplinirea acestei activităţi sau de la săvârşirea acţiunii prevăzută de normele imperative constituie o faptă ilicită.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. ***Raportul cauzal*** este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite.

La fel, pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăţia autorului faptei ilicite. În materia răspunderii delictuale forma şi gradul vinovăţiei autorului faptei ilicite nu prezintă importanţă pentru determinarea cuantumului despăgubirii, fiind aplicabil principiul reparării integrale a daunei.

De caz, reclamanta pe acțiunea reconvențională, Mîndru Ludmila, cere încasarea solidară din contul pârâților Administrația Națională a Penitenciarelor și Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” a sumei de 70 000 lei cu titlu de ***prejudiciu biologic cauzat sănătății reclamantei***, precum și încasarea solidară din contul pârâților Administrația Națională a Penitenciarelor și Academia de Poliție ”Ștefan cel Mare” ***a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral*** cauzat prin încălcarea dreptului reclamantei la respect și protecție.

La baza pretențiilor în cauză, reclamanta pe acțiunea reconvențională a insistat că pârâții nu au asigurat-o cu condiții optime de muncă, fapt care i-a prejudiciat sănătatea.

Drept susținere pretențiilor formulate, reclamanta pe acțiunea reconvențională s-a referit la multiple *fișe de examene medicale*, datate din perioada iunie 2020, când s-a înmatriculat la studii în cadrul Academiei ”Ștefan cel Mare”, potrivit cărora ultima era sănătoasă, aptă pentru admiterea la studii (f.d.39-41), în contrast cu examenele medicale de după angajarea sa la muncă în mediul penitenciar (Penitenciarul nr.18 Brănești).

Însă, instanța atestă că reclamanta Mîndru Ludmila înregistra acuze de sănătate încă la data de 04.11.2020, și respectiv 30.04.2021 (f.d.44), după ce la 03.10.2020 *****

(f.d.42). Similar, la 15.11.2022, reclamanta a fost examinată acuzând dureri în regiunea epigastrică, din anamneză suferea de *****(f.d.46).

La data de 30.05.2023, până la angajarea în mediul penitenciar, reclamanta Mîndru Ludmila acuza cefalee, tusă, nas obstrucționat, dureri în gât, similare acuze înregistrând și la data de 06.12.2022 (f.d.47).

La data de 06.07.2023, reclamanta nu prezenta acuze de sănătate (f.d.48), în timp ce anterior, la 30.05.2023-31.05.2023 fusese diagnosticată cu *****.

Potrivit situației din 08.09.2023, reclamanta pe acțiunea reconvențională prezenta simptome de tuse seacă, fiind diagnosticată cu pneumonie și fiindu-i prescris tratament medicamentos (f.d.51).

Simptome similare prezenta reclamanta și la data de 11.09.2023 (f.d.52).

La data de 22.09.2023, reclamanta ********** (f.d.53).

Fiindu-i prelevate probe – secreția faringiană, la reclamantă au fost depistate microorganismul ”*****” și ”*****” (f.d.61-63).

În context, în afară de expunerile declarative ale reclamantei, la materialele dosarului nu a fost administrat niciun element de probă a legăturii cauzale dintre bacteriile identificate în analizele biologice prelevate de la reclamanta pe acțiunea reconvențională Mîndru Ludmila și activarea ultimei în mediul penitenciar. Or, problemele de sănătate ale ultimei, în special a aparatului respirator, *datează de până la numirea ultimei în funcție publică de execuție* în cadrul Penitenciarului nr.18 Brănești.

Mai mult, aceste bacterii cum a menționat și martorul Prodan Viorel, poate fi captată la diferite aspecte ale vieții și în diferite medii, inhalare, alimente, leziuni , contacte directe cu purtători a acestei bacterii. De aici se poate constata, că de aceste bacterii persoana se poate infecta ori unde sar afla, inclusiv transport, magazine, inclusiv și de la locul de muncă având contact direct nu cu deținuții, dar chiar și cu persoane cu care activează fiind purtători de aceste bacterii. Circumstanță care vine să combată aserțiunea părții că s-ar fi infestat cu această bacterie de la locul de muncă și cauza fiind determinată direct de locul său de muncă și contactul cu deținuții.

Acel înscris prezentat de la f.d.84, că s-a adresat la Institutul Pneumofizilogie, unde ar fi primit tratament și în care s-ar fi pus un diagnostic în formulă liberă, prezumtiv – ***** în observație, fiindu-i recomandat tratament cu foster și nurofen, nu vine să susțină poziția părții din acțiunea reconvențională, în primul rînd că este unul prezumtiv și nu a fost confirmat, cu date medicale obiective, care să denotă că afecțiunea sa se datorează perioadei de 151 de zile de activitate în instituția Penitenciară și că această afecțiunea a dus la pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman, cauzând disfuncții fizice sau psihice.

Art.2033 Cod civil, enunță că o parte poate solicita reperarea prejudiciului biologic prin vătămate a integrității corporale sau prin altă vătămate a sănătății, în cazul cînd i s-a cauzat vătămare a integrității corporale sau alte vătămări a sănătății. Respectiv prejudiciul biolog reprezintă o despăgubire separată însăși pentru vătămare, dar pentru a fi cuantificat acest prejudiciul, la fel, urmează a fi respectate cerințele art.1998 Cod civil și în baza unui raport de expertiză să fie stabilit procentual pierderea sau diminuarea capacități corpului uman.

Conform art. 2036 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Prejudiciul moral poate fi reparat indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului material, cu condiţia ca prejudiciul moral să fie expres prevăzut de lege.

Prin noțiunea de „prejudiciu moral" se înţeleg suferinţe psihice cauzate prin acţiunile sau omisiunile care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparţin persoanei din momentul naşterii sau la bunurile dobîndite prin lege (viaţă, sănătate, demnitate şi reputaţia profesională), prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume, dreptul de autor). În categoria largă a prejudiciilor corporale intră suferinţele psihice condiţionate de vătămările corporale, de provocarea unei boli, slăbirea rezistenţei fizice la boli sau de alte complicaţii, îngrijorarea pentru aceste efecte ulterioare, epuizarea emoţională, pierderea unor plăceri (ideea de confort, anumite înlesniri etc.).

Prejudiciile afective constau în suferinţe psihice cauzate prin lezarea sentimentelor de afecţiune, care cuprind suferinţele psihice determinate de pierderea sau de rănirea, mutilarea, desfigurarea sau îmbolnăvirea gravă a persoanelor apropiate, de pierderea locului de muncă, dezvăluirea secretului familial sau a secretului medical, de limitarea sau privarea temporară de anumite drepturi, cît şi orice alte suferinţe psihice similare.

Obligaţia de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferinţelor psihice sau fizice suportate), cît și biologic *o exercită partea vătămată*, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanţe şi în baza căror acţiuni (inacţiuni) i-au fost cauzate suferinţe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea și cu cît s-a diminuat pierderea sau diminuarea capacități corpului uman.

În speță, așa cum reclamanta nu a probat existența vreunei legături cauzale între conduita pretins delictuală a pârâților în acțiunea reconvențională – Administrația Națională a Penitenciarelor și Academia "Ștefan cel Mare" a Ministerului Afacerilor Interne, și pretinsul prejudiciu adus sănătății reclamantei pe acțiunea reconvențională, Mîndru Ludmila, nu se mai pune problema recuperării vreunui prejudiciu moral suferit de reclamantă, cît și cel biologic.

În circumstanțele relevate pe caz, instanța atestă caracterul neîntemeiat al acțiunii civile formulate de reclamanta pe acțiunea reconvențională, motiv pentru care aceasta va fi respinsă integral.

Cheltuielile judiciare:

Conform prevederilor art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu prevederile art.83 alin.(1) Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Potrivit art. 90 lit.d) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă.

Potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească *obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată*, iar dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii.

Pe caz, prin cererea din 20.11.2024, pârâtul în acțiunea reconvențională – Academia ”Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne Academia ”Ștefan cel Mare” a invocat că a suportat cheltuieli de transport în sumă de 97,92 lei, și respectiv în sumă de 179,95 lei, solicitând încasarea acestora din contul pârâtei pe acțiunea inițială Mîndru Ludmila (în total suma de 277,87 lei) f.d.135-142.

În susținerea sumei pretinse, instituția a anexat copii de pe foi de parcurs, dar și extrase privind tranzacțiile de procurare a combustibilului pentru alimentarea unității de transport cu care s-a asigurat deplasarea participantului la proces.

Astfel, având în vedere că acțiunea reconvențională formulată de Mîndru Ludmila va fi respinsă integral pe motivul netemeiniciei acesteia, iar partea pârâtă în acțiunea reconvențională – Academia ”Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne Academia ”Ștefan cel Mare” solicită recuperarea cheltuielilor de judecată ocazionate pentru transport în total în sumă de 277,87 lei, instanța de judecată va admite solicitarea în cauză, respectiv va obliga reclamanta în acțiunea reconvențională Mîndru Ludmila să plătească în beneficiul Academiei „Ştefan cel Mare”, suma de 277,87 lei cu titlu de cheltuieli de transport.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241, 243 din Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite integral cererea de chemare în judecată înaintată de Administrația Națională a Penitenciarelor îndreptată către Mîndru Ludmila cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire.

Mîndru Ludmila, c/p *****, cu domiciliul în s.*****, ***** trebuie să plătească în beneficiul Administrației Naționale a Penitenciarelor, adresa juridică or. Chișinău, str.***** cod fiscal 1006601001012, cont bancar TREZMD, cod IBAN:***** suma de 107501,55 lei cu titlu de cheltuieli pentru instruire la Academia „Ştefan cel Mare”.

Mîndru Ludmila, c/p *****, cu domiciliul în s.*****, ***** trebuie să plătească în beneficiul Academiei „Ştefan cel Mare”, adresa juridică mun.Chișinău, *****, cod fiscal 100660100691, suma de 277,87 lei cu titlu de cheltuieli de transport.

Mîndru Ludmila, c/p *****, cu domiciliul în s.*****, ***** trebuie să plătească în beneficiul statului, taxa de stat pentru care reclamantul a fost scutit la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, în mărime de 3775,02 lei (trei mii șapte sute șaptezeci și cinci lei, 02 bani.).

Se respinge, acțiunea reconvențională înaintată de Mîndru Ludmila către Administrația Națională a Penitenciarelor și Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului

Afacerilor Interne, cu privire la încasarea prejudiciului biologic, a prejudiciului moral și a cheltuielilor judiciare, ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii prin intermediul Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Președintele ședinței /semnat/ Arapu-Buțco Alina

Copia justă
Judecătorul Arapu-Buțco Alina